

Beroepsziekten in cijfers 2008

Rapportage aan het
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Projectgroep:
Dr. Henk F. van der Molen
Drs. Astrid Schop
Drs. Erwin W. Prakken
Drs. Ingrid T.J. Braam
Dr. Teake M. Pal
Drs. Annet F. Lenderink
Drs. Dick Spreeuwers

© Nederlands Centrum voor Beroepsziekten, Amsterdam augustus 2008
Rapportnummer 08-003

Contactpersoon: Henk F. van der Molen
Nederlands Centrum voor Beroepsziekten
Coronel Instituut voor Arbeid en Gezondheid
Academisch Medisch Centrum / Universiteit van Amsterdam
Meibergdreef 9
1105 AZ Amsterdam
tel. 020-566 5387
fax.020-566 9288
E-mail: h.f.vandermolen@amc.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	4
2 Methode	5
2.1 <i>Meldingscriteria</i>	5
2.2 <i>Nationale registratie</i>	5
2.3 <i>Peilstations</i>	5
2.4 <i>Analyses</i>	6
3 Resultaten	7
3.1 <i>Melders en meldgedrag</i>	7
3.2 <i>Meldingen algemeen</i>	9
3.3 <i>Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat</i>	15
3.4 <i>Psychische aandoeningen</i>	19
3.5 <i>Huidaandoeningen</i>	22
3.6 <i>Long- en luchtwegaandoeningen</i>	26
3.7 <i>Gehooraandoeningen</i>	31
3.8 <i>Neurologische aandoeningen</i>	34
3.9 <i>Aandoeningen door biologische agentia</i>	37
3.10 <i>Overige aandoeningen</i>	40
4 Slotbeschouwing	42
Bijlagen	44

Samenvatting

In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wordt een overzicht gegeven van het vóórkomen van beroepsziekten in Nederland in 2007 zoals geregistreerd door het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB) en conform artikel 1.11 van de Arboregeling. Voor de monitoring en signalering van beroepsziekten maakt het NCvB gebruik van de gegevens die worden verzameld via de nationale registratie en van gegevens verzameld via peilstations. Voor de beoordeling en begeleiding van patiënten met een mogelijk organisch psychosyndroom (OPS) zijn twee 'Solvent Teams' operationeel.

De nationale registratie is gebaseerd op de meldingen van (vermoede) beroepsziekten die arbodiensten en (bedrijfs)artsen krachtens de Arbowet verplicht zijn door te geven aan het NCvB. Peilstations zijn registratieprojecten waarbij een geselecteerde groep melders gevraagd wordt (bepaalde) beroepsziekten te melden gedurende een tijdperiode. Hierbij wordt intensief contact onderhouden met de melders. In 2007 waren twee peilstations met een geselecteerde groep medisch specialisten operationeel, namelijk één voor het inventariseren van beroepsziekten van de huid en één voor het inventariseren van beroepsziekten van de longen.

Gegevens over beroepsziektemeldingen, meldende arbodiensten en meldende (bedrijfs)artsen zijn weergegeven voor de jaren 2000 – 2007. Per beroepsziektecategorie is het aantal en het percentage meldingen over 2007 uitgesplitst naar diagnose, economische sector, beroepsklasse, leeftijdsklasse, geslacht, arbeidsgebonden factoren en ernst van de aandoening.

In 2007 zijn door arbodiensten en bedrijfsartsen 6850 meldingen van beroepsziekten verricht. Hiervan zijn 5974 meldingen geaccepteerd, omdat ze voldeden aan de meldingscriteria van het NCvB. Het aantal meldingen blijft ongeveer gelijk over de afgelopen acht jaar variërend van 5335 tot 6063 meldingen. Het aandeel meldingen vanuit de bouw, voor een groot deel collectief door Stichting Arbouw aangeleverd, stijgt van 11% in 2000 naar 58% in 2007, terwijl de meldingen uit de overige economische sectoren sterk dalen. In de niet-bouw sectoren heeft 12% van de bedrijfsartsen met een werknemerspopulatie in 2007 voor het vijfde jaar achtereen gemeld.

In totaal 90% van alle meldingen over 2000 – 2007 komt uit drie categorieën beroepsziekten, namelijk aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat (42%), psychische aandoeningen (24%) en gehooraandoeningen (24%). In deze achtjaarsperiode neemt het aantal meldingen van gehooraandoeningen het meest toe en meldingen van het houding- en bewegingsapparaat het meest af. De stijging van gehooraandoeningen wordt vooral veroorzaakt door de toename van meldingen uit de bouw.

Bij het peilstation arbeidsdermatosen zijn in 2007 in totaal 419 meldingen binnengekomen. Het aantal meldingen via de nationale registratie (188) is lager dan via het peilstation. Zowel in de nationale registratie als in het peilstation is contacteczeem de meest gestelde diagnose.

Bij het peilstation arbeidsgebonden longaandoeningen zijn in 2007 in totaal 104 meldingen binnengekomen. Het aantal meldingen via de nationale registratie is met 111 meldingen nagenoeg gelijk aan het aantal meldingen via het peilstation (104 meldingen). In vergelijking tot voorgaande jaren is er sprake van een toename in meldingen van beroepsastma en allergische rhinitis. Zowel in de nationale registratie als in het peilstation zijn beroepsastma en allergische rhinitis de meest gestelde diagnoses.

In 2007 werd bij 19 patiënten de diagnose organisch psychosyndroom (OPS) gesteld. De laatste jaren is er sprake van een daling van het aantal nieuwe gevallen van OPS.

De nationale beroepsziekteregistratie heeft een signalerende functie voor beroepsziekten uit sectoren en beroepen in Nederland. Facilitering van (bedrijfs)artsen lijkt een noodzakelijke voorwaarde om het melden van beroepsziekten op termijn te waarborgen.

1 Inleiding

In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid stelt het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB) jaarlijks een rapportage op van alle gemelde beroepsziekten in Nederland. In tegenstelling tot voorgaande jaren geeft deze rapportage, op verzoek van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, alleen een overzicht van het vóórkomen van beroepsziekten in Nederland zoals geregistreerd door het NCvB en conform artikel 1.11 van de Arboregeling.

Om de vorm van rapporteren beter aan te laten sluiten bij de behoeften van de diverse doelgroepen is er voor gekozen om de informatie ten behoeve van de preventie van beroepsziekten middels verschillende kanalen te verspreiden onder de verschillende doelgroepen. Eén vorm van rapportage is 'Beroepsziekten in cijfers 2008'. Naast deze rapportage verschijnen ook nieuwe thema- en branchegerichte publicaties, die zijn toegespitst op de verschillende doelgroepen. Ook blijft het NCvB in het kader van kennisverspreiding de website onderhouden, nieuwsbrieven en factsheets uitgeven, in vakbladen publiceren en lezingen organiseren.

Bij de monitoring en signalering van beroepsziekten maakt het NCvB gebruik van de gegevens die worden verzameld via de nationale registratie en gegevens verzameld via peilstations. De meldingsprocedures en het technisch beheer van beide type registratiesystemen wordt bewaakt met behulp van kwaliteitshandboeken.

De nationale registratie is gebaseerd op de meldingen van beroepsziekten die arbodiensten en (bedrijfs)artsen krachtens de Arbowet verplicht zijn door te geven aan het NCvB. Peilstations zijn registratieprojecten waarbij een geselecteerde groep melders (bijvoorbeeld een groep bedrijfsartsen of medisch specialisten) gevraagd wordt (bepaalde) beroepsziekten te melden gedurende een tijdperiode. Hierbij wordt intensief contact onderhouden met de melders.

Deze rapportage geeft een overzicht van het aantal melders van beroepsziekten (hoofdstuk 3.1) en het percentage meldingen van beroepsziekten verdeeld naar diagnosecategorie, economische sector, beroepsklasse, leeftijdsklasse, geslacht en arbeidsgebonden factoren over de jaren 2000 – 2007 (hoofdstuk 3.2). Vervolgens wordt per beroepsziektecategorie het aantal en percentage meldingen van beroepsziekten over het jaar 2007 weergegeven, verdeeld naar diagnose, economische sector, beroepsklasse, leeftijdsklasse, geslacht, arbeidsgebonden factoren en ernst van de aandoening in termen van tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid (hoofdstuk 3.3). De rapportage wordt afgesloten met een slotbeschouwing over de signalering van beroepsziekten, de kwantiteit en kwaliteit van de beroepsziektemeldingen alsmede de implicaties.

2 Methode

2.1 Meldingscriteria

Om geaccepteerd te worden moet een beroepsziektemelding aan de volgende drie criteria voldoen:

i) de melding mag geen klacht of bedrijfsongeval zijn, uitgezonderd de klachten waarvoor een registratierichtlijn bestaat, ii) de diagnose moet gerapporteerd zijn, en iii) de oorzaak, beroep óf economische sector moet gerapporteerd zijn.

2.2 Nationale registratie

De nationale registratie is gebaseerd op de meldingen van beroepsziekten die arbodiensten en bedrijfsartsen krachtens de Arbowet verplicht zijn door te geven aan het NCvB. Bijna alle meldingen komen elektronisch, via internet, binnen.

Het elektronische meldingsformulier vraagt de volgende gegevens:

- Arbodienst- en artscode
- Meldingsdatum beroepsziekte
- Gegevens van de werknemer waarover een beroepsziektemelding wordt gedaan:
  - o Leeftijd en geslacht
  - o Beroep ten tijde van blootstelling
  - o Arbeidsgebonden factoren van de aandoening
  - o Diagnose van de aandoening
  - o Ernst van de aandoening in termen van tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid
- Gegevens over economische sector bedrijf werkgever

Voor de codering van de diagnose wordt gebruik gemaakt van de CAS (Classificatie voor Arbo en Sociale verzekering) codering. De CAS-codering hanteert een indeling in aandoeningcategorieën.

Voor de indeling naar beroep en economische sector worden respectievelijk de 35 beroepsklassen uit de internationale standaardberoepen classificatie (International Standard Classification of Occupations, ISCO-88) en de 17 secties uit de standaardbedrijfsindeling (SBI 1993) gebruikt.

Voor de indeling naar arbeidsgebonden factoren van de aandoening wordt de verkorte Europese lijst van oorzaken (n=15) gebruikt (EODS 2000).

Voor de indeling naar beroepsziektecategorie zijn sommige CAS-coderingen aan meer dan één beroepsziektecategorie toegekend waardoor dubbeltellingen voorkomen. De voorkomende dubbeltellingen van beroepsziekten worden vermeld bij de paragrafen van het houding- en bewegingsapparaat, huid, longen, gehoor, neurologie, biologische agentia en 'overig'.

2.3 Peilstations

In 2007 waren twee peilstations operationeel, namelijk één voor het inventariseren van beroepsziekten van de huid en één voor het inventariseren van beroepsziekten van de longen.

Het peilstation ArbeidsDermatosen Surveillance (ADS) is een samenwerkingsverband van het Nederlands Kenniscentrum ArbeidsDermatosen (NECOD) en het NCvB met 22 huidartsen uit verschillende delen in Nederland. Het gaat om meldingen van dermatologen die werkzaam zijn in perifere ziekenhuizen en in gespecialiseerde academische arbeidsdermatologische centra.

Het peilstation Arbeidsgebonden Longaandoeningen (PAL) wordt door het NCvB georganiseerd en bestaat uit 30 longartsen en allergologen uit verschillende delen in Nederland. Het gaat om

meldingen van longartsen, die werkzaam zijn in perifere ziekenhuizen en vooral uit gespecialiseerde academische centra.

De deelnemers aan de peilstations rapporteren aan het NCvB de nieuwe gevallen van beroepshuidziekten en beroepslongaandoeningen. Bij de meldingen worden patiëntgegevens verstrekt over:

- Leeftijd en geslacht
- Diagnose
- Beroep / economische sector waarin patiënt werkzaam is
- Oorzakelijke blootstelling / agens

Voor de beoordeling en begeleiding van patiënten met een mogelijk chronisch toxische encefalopathie / organisch psychosyndroom (OPS) zijn in Nederland in 1997 twee 'Solvent Teams' opgericht. Eén in Amsterdam (Academisch Medisch Centrum) en één in Enschede (Medisch Spectrum Twente). Volgens een protocol wordt via een multidisciplinaire aanpak het oorzakelijk verband tussen blootstelling en beroepsgebonden aandoening beoordeeld. Na een intake door een klinisch arbeidsgeneeskundige worden patiënten verder onderzocht door een neuropsycholoog en een neuroloog. Ook vindt een arbeidshygiënische schatting van de vroegere blootstelling plaats. In complexe gevallen wordt een psychiatrisch consulent om een beoordeling gevraagd. De gegevens over geconstateerde beroepsziekten vanuit beide teams worden aan het NCvB gerapporteerd.

2.4 Analyses

Melders en meldgedrag

Gegevens over het aantal meldingen van beroepsziekten, de meldende arbodiensten en de meldende (bedrijfs)artsen zijn beschrijvend weergegeven voor de jaren 2000 – 2007.

Meldingen

Gegevens over het aantal en percentage meldingen van beroepsziekten zijn uitgesplitst naar diagnosecategorie, economische sector, beroepsklasse, leeftijdsklasse, geslacht en arbeidsgebonden factoren, en beschrijvend weergegeven voor de jaren 2000 – 2007. Over het jaar 2007 zijn ook de gegevens over de gevolgen van de gemelde beroepsziekten weergegeven in termen van tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid (ernst van de aandoening).

Daarnaast is per beroepsziektecategorie het aantal en het percentage meldingen uitgesplitst naar diagnose, economische sector, beroepsklasse, leeftijdsklasse, geslacht, arbeidsgebonden factoren en ernst van de aandoening, en beschrijvend weergegeven over het jaar 2007. Er zijn 8 beroepsziektecategorieën onderscheiden, namelijk i) aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat, ii) psychische aandoeningen, iii) huidaandoeningen, iv) long- en luchtwegaandoeningen, v) gehooraandoeningen, vi) neurologische aandoeningen, vii) aandoeningen door biologische agentia en viii) overige aandoeningen.

Bij de verschillende beroepsziektecategorieën zijn alle gerapporteerde diagnosen weergegeven.

3 Resultaten

3.1 Melders en meldgedrag

In 2007 zijn door arbodiensten en bedrijfsartsen 6850 meldingen van beroepsziekten verricht. Hiervan zijn 5974 meldingen geaccepteerd, omdat ze voldeden aan de meldingscriteria van het NCvB. De uitval bedroeg 876 meldingen (13%). Hierbij was sprake van klachten zonder specifieke diagnose, bedrijfsongevallen of het ontbreken van een diagnose.

In totaal 58% van de geaccepteerde meldingen kwamen uit de bouwnijverheid en werden grotendeels door de arbodiensten collectief via de Stichting Arbouw aangeleverd aan het NCvB. In totaal 42% van de geaccepteerde meldingen kwamen uit de andere economische sectoren (niet-bouw). Deze werden door 543 bedrijfsartsen van 73 arbodiensten via de nationale registratie gemeld.

Tabel 1A geeft een overzicht van het aantal beroepsziektemeldingen door arbodiensten en bedrijfsartsen over de jaren 2000 – 2007. Het aantal meldingen blijft ongeveer gelijk over de afgelopen jaren variërend van 5335 tot 6063 meldingen. Echter het aandeel van de meldingen uit de niet-bouw sectoren daalt van 89% in 2000 naar 42% in 2007, terwijl het aandeel van de meldingen uit de bouw gedurende die periode stijgt van 11% in 2000 naar 58% in 2007. Ook het aantal meldende bedrijfsartsen vertoont een dalende trend voor de niet-bouw sectoren, namelijk van 973 meldende bedrijfsartsen in 2000 naar 543 meldende bedrijfsartsen in 2007. Van de via Arbouw aangeleverde beroepsziektemeldingen zijn geen gegevens bekend over het aantal meldende bedrijfsartsen.

Anno 2007 constateren bedrijfsartsen de meeste beroepsziekten tijdens het periodiek onderzoek (54% van de geaccepteerde meldingen) en het verzuimspreekuur (29%). Het arbeidsgezondheidskundig spreekuur leverde in 2007 13% van de meldingen op. Deze cijfers worden sterk beïnvloed door de meldingen uit de bouwnijverheid. Zonder de meldingen uit de bouwnijverheid zijn 65% van de meldingen afkomstig van het verzuimspreekuur, 16% van het arbeidsgezondheidskundig spreekuur en 10% wordt tijdens het periodiek onderzoek opgespoord. In de bouwnijverheid wordt 85% van de beroepsziekten tijdens periodiek onderzoek opgespoord, 11% tijdens het arbeidsgezondheidskundig spreekuur en 3% tijdens het verzuimspreekuur. Tabel 1B geeft een overzicht van de opsporingsroutes van beroepsziektemeldingen voor alle economische sectoren (bouw en niet-bouw) over 2000 – 2007.

Tabel 1A Aantal meldende arbodiensten, bedrijfsartsen en meldingen onderverdeeld naar bouw en niet-bouw over 2000 – 2007

Jaar	Aantal meldende arbodiensten		Aantal meldende artsen		Aantal meldingen (%)		
	Bouw	Niet bouw	Bouw	Niet bouw	Bouw	Niet bouw	Totaal
2000	23	92	177	973	664 (11%)	5399 (89%)	6063
2001	19	88	171	938	471 (8%)	5122 (92%)	5593
2002	17	84	130	759	1873 (35%)	3462 (65%)	5335
2003	16	85	124	814	1985 (33%)	3988 (67%)	5973
2004	17	86	102	763	1917 (33%)	3871 (67%)	5788
2005	13	81	82	667	2263 (39%)	3477 (61%)	5740
2006	17	67	87	581	2571 (47%)	2909 (53%)	5480
2007	18	73	93	543	3487 (58%)	2487 (42%)	5974

*Vanaf 2002 is van de meeste meldingen uit de bouw de arts onbekend

Tabel 1B *Percentage beroepsziektemeldingen naar opsporingswijze over 2000 – 2007*

Opsporingswijze	2000 %	2001 %	2002 %	2003 %	2004 %	2005 %	2006 %	2007 %
Verzuimbegeleiding	57	59	41	44	44	39	36	29
Periodiek onderzoek (PAGO of GPO)	14	13	33	33	32	38	43	54
Arbeidsgezondheidskundig spreekuur	25	24	15	20	20	17	17	13
Anders / onbekend	4	4	11	3	4	6	4	4

In 2007 is een vragenlijstonderzoek verricht onder bedrijfsartsen ingeschreven in de nationale registratie van beroepsziekten. Van de 1203 responderende bedrijfsartsen (47% van het bestand van de nationale registratie) zijn gegevens bekend over het verzorgen van een werknemerspopulatie. In totaal 10% van de bedrijfsartsen geeft aan geen werknemerspopulatie te verzorgen. In tabel 2 en 3 is het meldingsgedrag van de groep bedrijfsartsen met een werknemerspopulatie in 2007 (n=1079) weergegeven over de jaren 2003 – 2007. In 2007 heeft 65% van deze bedrijfsartsen met werknemerspopulatie niet één beroepsziekte gemeld. Onder de aanname dat deze bedrijfsartsen ook in de voorafgaande vier jaren een werknemerspopulatie verzorgden, is het aandeel nulmelders toegenomen van 55% in 2003 tot 65% in 2007 (zie tabel 2). In totaal 74% van de bedrijfsartsen met een werknemerspopulatie in 2007 heeft minstens één jaar minimaal één beroepsziekte gemeld in de afgelopen vijf jaar (zie tabel 3). De meldingsdiscipline neemt af over een vijfjaarperiode. In totaal 12% van de bedrijfsartsen met werknemerspopulatie in 2007 heeft vijf jaar achtereenvolgend minimaal één beroepsziekte per jaar gemeld.

Tabel 2 *Verdeling meldende artsen en niet-meldende artsen met zorgpopulatie in 2007 over afgelopen vijf jaar*

Jaar	Meldende artsen		Niet-meldende artsen	
	N	%	N	%
2003	484	45	595	55
2004	463	43	616	57
2005	433	40	646	60
2006	397	37	682	63
2007	373	35	706	65

Tabel 3 *Meldingsgedrag artsen met zorgpopulatie in 2007 over afgelopen vijf jaar*

	N	%
0 jaar gemeld	280	26
1 jaar gemeld	218	20
2 jaar gemeld	173	16
3 jaar gemeld	172	16
4 jaar gemeld	110	10
5 jaar gemeld	126	12
<i>Totaal</i>	<i>1079</i>	<i>100</i>

3.2 Meldingen algemeen

Meldingen verdeeld naar diagnosecategorie 2000 - 2007

In tabel 4 is het percentage beroepsziektemeldingen weergegeven, verdeeld naar diagnosecategorie over de periode 2000 – 2007. In totaal 90% van alle meldingen over deze periode betreffen aandoeningen uit drie beroepsziektecategorieën: houding- en bewegingsapparaat (42%), psychische aandoeningen (24%) en gehoor-aandoeningen (24%). Klachten van het houding- en bewegingsapparaat nemen in deze acht jaar het meest af van 3116 meldingen (51,4) naar 2349 meldingen (39,3%), terwijl gehoor-aandoeningen in deze acht jaar het meest toenemen van 861 meldingen (14,2%) in 2000 tot 1856 meldingen (31,1%) in 2007. De stijging van de gehoor-aandoeningen wordt vooral veroorzaakt door de toename van de bouwmeldingen.

Meldingen verdeeld naar economische sector 2000 – 2007

In tabel 5 is het percentage meldingen weergegeven, onderverdeeld naar economische sector over de periode 2000 – 2007. Het grootste aandeel van de meldingen in de afgelopen acht jaar komt uit de bouwnijverheid (variërend van 11,0% in 2000 tot 58,4% in 2007) en uit de industrie (variërend van 26,0% in 2000 tot 10,1% in 2007). Met uitzondering van de bouwnijverheid vertonen alle economische sectoren een daling.

Meldingen verdeeld naar beroepsklasse 2000 – 2007

In tabel 6 is het percentage meldingen weergegeven, onderverdeeld naar de vijftien meest voorkomende beroepsklassen over de periode 2000 – 2007. Het grootste aandeel van de meldingen in de afgelopen acht jaar komt uit de beroepsklassen 'vakkrachten in de bouwnijverheid en delfstofwinning' (variërend van 11,4% in 2000 tot 40,9% in 2007) en uit de groep 'administratieve medewerkers' (variërend van 13,2% in 2000 tot 6,1% in 2007). Vooral de beroepsklasse 'vakkrachten in de delfstofwinning en bouwnijverheid' vertoont een sterke toename in meldingen over de jaren 2000 – 2007. In bijlagen A – O is het aantal en percentage beroepsziektemeldingen naar diagnosecategorie voor de vijftien meest voorkomende beroepsklassen weergegeven.

Meldingen verdeeld naar leeftijdsklasse en geslacht 2000 – 2007

In tabel 7A is het percentage meldingen weergegeven, onderverdeeld naar leeftijdsklasse en geslacht over de periode 2000 – 2007. Van 2,7% van alle meldingen waren geen gegevens bekend van geslacht en/of leeftijd. In de laatste acht jaar neemt het aandeel werknemers van 41 jaar en ouder toe van 51,2% in 2000 tot 72,7% in 2007. Het aandeel vrouwen neemt in alle leeftijdscategorieën af; gemiddeld over alle leeftijdscategorieën daalt het percentage vrouwen van 41,4% in 2000 naar 20,4% in 2007. Deze daling wordt veroorzaakt door de toename van het aantal meldingen uit de bouw, waar voornamelijk mannen werken. In tabel 7B is het percentage meldingen weergegeven onderverdeeld naar diagnosecategorie en leeftijdsklasse over 2007. In de oudere leeftijdscategorieën worden meer beroepsziekten gemeld dan in de jongere. Binnen de jongste leeftijdscategorie zijn aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat, gehoor en huid de meest gemelde beroepsziekten. In de oudere leeftijdscategorieën zijn aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat, gehoor en psychische aandoeningen de meest gemelde beroepsziekten. In de oudste leeftijdscategorieën neemt het relatieve aandeel beroepsziektemeldingen door gehoor-aandoeningen toe en psychische aandoeningen af.

Meldingen verdeeld naar arbeidsgebonden factoren 2000 – 2007

In tabel 8 is het percentage meldingen weergegeven, onderverdeeld naar arbeidsgebonden factoren over de periode 2000 – 2007. In totaal 92% van alle meldingen over deze periode worden veroorzaakt door drie typen factoren: fysische agentia (25%), biomechanische factoren (41%) en psychosociale factoren (26%). Fysische agentia als oorzaak neemt in de laatste acht jaar zowel in absoluut aantal als in aandeel van het totaal aantal meldingen het meest toe: van 907 (15,0%) meldingen in 2000 tot 1907 (31,9%) in 2007.

Tabel 4 Percentage meldingen naar diagnosecategorie over 2000 - 2007

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Diagnosecategorie	N=6063	N=5593	N=5335	N=5973	N=5788	N=5740	N=5480	N=5974
	%	%	%	%	%	%	%	%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	1,1	2,0	2,0	1,7	1,9	3,6	1,8	1,9
Ziekten van hart en vaten	0,2	0,2	0,4	0,8	0,7	0,6	0,8	0,7
Huidaandoeningen	4,8	4,6	4,1	4,3	3,9	3,1	2,8	3,0
Gehooraandoeningen	14,2	13,1	25,2	25,4	24,0	26,9	28,4	31,1
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	51,4	48,2	42,7	39,1	38,3	39,0	39,5	39,3
Ziekten van zenuwstelsel	1,6	2,1	1,3	2,0	1,5	1,2	1,7	1,7
Psychische aandoeningen	24,5	27,1	21,7	23,5	27,3	23,3	22,4	20,0
Luchtwegaandoeningen	1,6	1,6	1,8	2,0	1,5	1,6	1,4	1,5
Ziekten van de spijsvertering	0,4	0,8	0,5	0,5	0,6	0,3	0,8	0,5
Oogaandoeningen	0,1	0,3	0,1	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2
Overig	-	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1

Tabel 5 Percentage meldingen naar economische sector over 2000 – 2007

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Economische sector	N=6063	N=5593	N=5335	N=5973	N=5788	N=5740	N=5480	N=5974
	%	%	%	%	%	%	%	%
Landbouw, jacht en bosbouw	1,6	1,1	1,2	1,9	3,0	1,6	1,3	0,9
Visserij	-	-	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Winning van delfstoffen	0,1	0,5	1,0	0,6	0,6	0,5	0,7	0,1
Industrie	26,0	26,2	18,4	19,6	16,4	13,1	13,1	10,1
Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water	0,5	1,9	0,6	0,9	0,9	0,5	0,7	0,5
Bouwnijverheid	11,0	8,4	35,1	33,2	33,1	39,4	46,9	58,4
Reparatie van consumentenartikelen en handel	6,3	6,3	4,5	3,9	3,7	3,6	4,1	3,0
Horeca	0,8	0,8	0,5	0,6	0,5	0,7	0,5	0,4
Vervoer, opslag en communicatie	7,4	8,5	6,3	5,4	6,9	9,0	6,0	4,4
Financiële instellingen	3,0	2,1	2,7	4,2	3,0	2,0	2,2	2,1
Verhuur en handel in onroerend goed, roerende goederen	10,6	10,0	4,5	5,3	4,3	3,1	3,7	2,7
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en sociale verzekeringen	7,0	7,9	6,7	6,0	9,5	8,8	7,0	4,3
Onderwijs	6,2	6,0	3,7	4,0	4,1	3,0	3,2	2,6
Gezondheid- en welzijnzorg	12,4	13,3	9,3	9,0	8,8	9,3	7,5	7,0
Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening	2,8	2,6	3,2	3,7	4,0	4,2	2,1	2,4
Onbekend / overig	4,4	4,3	2,0	1,9	1,2	1,2	1,1	1,2

Tabel 6 *Percentage meldingen naar 15 meest voorkomende beroepsklassen over 2000 - 2007*

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Beroepsklasse	N=6063	N=5593	N=5335	N=5973	N=5788	N=5740	N=5480	N=5974
				%	%	%	%	%
Vakkrachten in delfstoffenwinning en bouwnijverheid	11,4	8,2	20,6	21,7	22,9	28,3	33,3	40,9
Administratieve medewerkers	13,2	12,9	11,3	10,1	8,9	7,5	6,7	6,1
Metaalbewerkers, monteurs	5,6	7,3	7,9	8,5	5,5	6,1	5,4	4,4
Andere hogere en middelbare vakspecialisten	4,1	3,4	4,8	5,3	7,1	5,8	6,5	6,4
Arbeiders in mijnbouw, bouwnijverheid, industrie en transport	3,3	3,2	5,2	4,5	5,6	5,6	5,6	4,6
Hogere en middelbare landbouw- en paramedische beroepen	4,0	4,7	3,3	2,6	3,9	4,1	3,3	2,8
Bestuurders auto, trein, kraan, landbouwmachine en zeelieden	2,6	2,9	4,0	3,7	3,0	3,4	3,5	3,7
Machinebedieners en montagemedewerkers	9,0	7,0	3,0	2,9	1,2	0,9	0,9	0,6
Technici, informatici	4,9	4,6	3,7	3,9	2,9	2,4	1,9	1,2
Verleners van persoonlijke diensten, veiligheidsemployees	4,2	5,4	3,1	2,6	3,2	2,5	2,0	2,0
Elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening	4,0	4,4	3,6	3,3	2,6	1,8	2,0	1,8
Lagere dienstverlenende en commerciële beroepen	-	0,1	0,8	3,1	3,5	5,2	3,6	4,2
Onderwijsgeevenden	3,0	3,3	2,0	2,1	2,6	1,9	2,1	1,9
Operators fabrieksinstallaties	1,1	1,7	2,2	2,4	2,8	2,3	2,2	1,5
Economen, juristen, sociologen, theologen, bibliothecarissen, kunstzinnige beroepen	4,4	3,8	2,3	0,8	1,2	1,5	0,7	0,8

Tabel 7A Percentage meldingen naar leeftijdsklasse en geslacht over 2000 - 2007

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Leeftijd/geslacht	*N=5886	*N=5469	*N=5146	*N=5774	*N=5608	*N=5591	*N=5386	*N=5384
	%	%	%	%	%	%	%	%
< 21 jaar								
Totaal	1,0	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8	1,1
Man	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4	0,6	0,6	0,9
Vrouw	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,1	0,2	0,1
21-30 jaar								
Totaal	18,3	18,3	12,8	11,9	10,5	10,3	8,7	8,2
Man	7,2	6,8	5,8	5,3	4,4	5,3	4,7	4,7
Vrouw	11,1	11,5	7,1	6,6	6,1	5,0	3,9	3,6
31-40 jaar								
Totaal	29,4	29,0	25,0	23,6	23,4	21,6	20,3	18,0
Man	16,8	16,3	16,7	15,2	14,3	14,3	13,8	12,5
Vrouw	12,6	12,7	8,3	8,3	9,1	7,3	6,5	5,6
41-50 jaar								
Totaal	30,8	30,0	32,8	33,4	31,5	32,5	33,3	33,6
Man	19,1	18,6	24,3	24,6	21,8	24,3	25,9	26,5
Vrouw	11,7	11,4	8,4	8,8	31,6	8,2	7,5	7,0
>50 jaar								
Totaal	20,4	21,8	28,4	30,2	33,8	34,8	36,9	39,1
Man	15,0	15,9	24,1	25,5	28,5	29,7	32,0	35,0
Vrouw	5,4	6,0	4,2	4,7	5,4	5,1	4,9	4,1

*N = aantal meldingen (per jaar) waarvan zowel leeftijd als geslacht bekend is

Tabel 7B Percentage meldingen naar leeftijdsklasse en diagnosecategorie over 2007

Diagnosecategorie	Onbekend % (N=26)	<21 jaar % (N=62)	21-30 jaar % (N=497)	31-40 jaar % (N=1090)	41-50 jaar % (N=1993)	>50 jaar % (N=2306)	Totaal % (N=5974)
Aandoeningen, niet elders geassocieerd	-	1,6	5,6	3,5	1,5	0,8	1,9
Ziekten van hart en vaten	-	-	-	0,8	0,8	0,9	0,7
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	7,7	14,5	7,6	3,4	2,7	1,7	3,0
Gehooraandoeningen	11,5	32,3	15,1	20,4	30,0	40,7	31,1
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	38,5	41,9	40,4	37,5	40,8	38,6	39,3
Ziekten van zenuwstelsel	7,7	-	2,2	1,9	1,9	1,4	1,7
Psychische aandoeningen	30,8	4,8	25,2	29,4	20,5	14,2	20,0
Luchtwegaandoeningen	3,8	4,8	2,2	1,9	1,4	1,1	1,5
Ziekten van de spijsvertering	-	-	1,6	0,8	0,4	0,2	0,5
Oogaandoeningen	-	-	-	0,1	0,1	0,3	0,2
Overig	-	-	-	0,2	0,1	-	0,1
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 8 Percentage meldingen naar arbeidsgebonden factoren over 2000 - 2007

Oorzaak	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	N=6063	N=5593	N=5335	N=5973	N=5788	N=5740	N=5480	N=5974
	%	%	%	%	%	%	%	%
Chemische agentia, anorganisch	0,9	0,8	0,7	1,4	1,3	0,9	0,7	0,8
Chemische agentia, organisch	0,3	0,3	0,7	1,2	0,6	0,6	0,7	0,5
Overige chemische agentia	-	0,1	0,2	0,7	0,6	0,3	0,3	0,3
Fysische agentia	15,0	14,6	26,3	27,1	25,6	28,9	29,7	31,9
Bacteriën	0,2	0,3	1,2	0,8	0,7	0,9	1,0	1,0
Virussen	0,1	0,1	0,1	0,3	0,5	1,2	0,4	0,3
Parasieten	-	0,1	0,2	0,2	0,8	0,7	0,3	0,2
Schimmels	0,1	0,1	0,1	0,1	-	0,1	0,1	0,1
Planten	1,2	0,8	0,4	0,4	0,2	0,5	0,2	0,5
Dieren	0,3	0,6	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Overige biologische agentia	0,8	0,7	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,4
Biomechanische factoren	43,1	46,0	42,6	38,7	38,2	38,6	40,2	38,8
Psychosociale factoren	32,9	30,5	22,2	24,5	28,4	24,0	23,2	20,6
Industriële factoren, materialen en producten	3,5	3,4	2,7	1,8	1,7	1,5	1,4	1,8
Andere oorzaak / onbekend	1,7	1,4	2,0	2,2	1,0	1,3	1,3	2,7

Meldingen verdeeld naar ernst van de aandoening 2007

Via de nationale registratie wordt sinds medio 2006 gevraagd naar de ernst van de gemelde beroepsziekten. In tabel 9 is het percentage meldingen weergegeven, onderverdeeld naar ernst van de aandoening over 2007. Bij 3670 (61,4%) van de meldingen ontbreken de gegevens over de ernst van de aandoeningen. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd (2304 meldingen), zijn 3 (0,1%) werknemers overleden, 1886 (81,9%) werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt en 157 (6,8%) werknemers blijvend arbeidsongeschikt als gevolg van een beroepsziekte.

Tabel 9 Percentage meldingen naar ernst van de aandoening over 2007

Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	2007	
	N=5974	%
Ernst van de aandoening onbekend	3670	61,4
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim niet gespecificeerd	100	1,7
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 0-3 dagen	71	1,2
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim, 4-6 dagen	21	0,4
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 7-13 dagen	75	1,3
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 14-20 dagen	94	1,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 21 dagen tot 1 maand	157	2,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 1 tot 3 maanden	752	12,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 3 - 6 maanden	407	6,8
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim meer dan 6 maanden	209	3,5
Blijvende arbeidsongeschiktheid, % onbekend	85	1,4
Blijvende arbeidsongeschiktheid, minder dan 10%	22	0,4
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 10 % tot 14%	5	0,1
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 15 % tot 19%	4	0,1
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 20 % tot 29%	8	0,1
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 30 % tot 49%	10	0,2
Blijvende arbeidsongeschiktheid, meer dan 50%	23	0,4
Dood	3	0,1
Ernst van de aandoening, niet hierboven genoemd	258	4,3

3.3 Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat

In tabel 10 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat weergegeven, onderverdeeld naar diagnose over 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben repetitive strain injury (RSI) van schouder en bovenarm (18,9%), aspecifieke lage rugklachten (chronisch) (15,1%), en tenniselleboog (epicondylitis lateralis, 9,7%).

Tabel 10 Aantal (%) meldingen van houding- en bewegingsapparaat naar diagnose over 2007

Diagnose	N=2443	%
Repetitive strain injury (RSI) van schouder en/of bovenarm	462	18,9
Aspecifieke lage rugklachten (chronisch)	370	15,1
Tenniselleboog (epicondylitis lateralis)	236	9,7
Overige aandoeningen van weke delen door druk en overbelasting	126	5,2
Artrose van de wervelkolom, spondylose	104	4,3
Repetitive strain injury (RSI) van pols en hand	103	4,2
Hernia van de lage rug (HNP L4-L5, HNP L5-S1)	98	4,0
Artrose van de knie, gonartrose	93	3,8
Repetitive strain injury (RSI) van elleboog onderarm	88	3,6
Subacute aspecifieke lage rugpijn	86	3,5
Acute aspecifieke lage rugpijn	74	3,0
Carpaal tunnelsyndroom* (inklemming zenuw in de hand)	74	3,0
Cervicobrachiaal syndroom (pijnsyndroom van nek en arm)	51	2,1
Overige aandoeningen van weke delen	42	1,7
Dérangement interne van knie (slotklachten, crepitaties, verschieten in de knie)	32	1,3
Overige artrosen	31	1,3
Letsel van spieren en pezen van schouder en arm	29	1,2
Lumbago met ischialgie (lage rugpijn met uitstraling in het been)	28	1,1
Adhesieve capsulitis van schouder (ontsteking van gewrichtskapsel van de schouder)	28	1,1
Bursitis prepatellaris (ontstoken slijmbeurs op de knieschijf)	26	1,1
Artrose van de heup, coxartrose	23	0,9
Epicondylitis medialis (golfelleboog)	20	0,8
Artrose in alle gewrichten	19	0,8
Discopathie cervicaal (aandoening van tussenwervelschijf in de nek)	18	0,7
Radiculopathie (ontsteking van de wortel van een zenuw bij de wervelkolom)	16	0,7
Overige gewrichtsaandoeningen	16	0,7
Ontsteking van overige peesscheden	15	0,6
Overige discopathieën (aandoeningen van tussenwervelschijven)	12	0,5
Chronische crepiterende synoviïtis van hand en pols (aandoening van weke deel door druk en overbelasting)	12	0,5
Meniscusletsel	11	0,5
Syndroom van Raynaud** (doorbloedingsstoornis in handen veroorzaakt door kou en stress)	10	0,4
Overige aandoeningen van wervelkolom	10	0,4
Overige mononeuropathieën* (aandoeningen van één zenuw)	10	0,4
Ischialgie (uitstralende pijn in het been)	7	0,3
Artrose van eerste carpometacarpale gewricht (handgewricht)	7	0,3
Overige vervormende (deformerende) nek- en rugaandoeningen	5	0,2
Letsel van spieren en pezen van pols en hand	4	0,2
Overige letsels van spierstelsel en bindweefsel	4	0,2
Chondromalacia patellae (verweking van kraakbeen aan achterzijde van de knieschijf)	4	0,2
Bursitis olecrani (Slijmbeursonsteking rond de elleboog)	4	0,2
Letsel van spieren en pezen van heup en been, zweeps slag kuit	6	0,2
Luxatie van schoudergordel (schouder uit de kom)	3	0,1
Spinale stenose (vernauwing van het ruggemergkanaal)	3	0,1
Postlaminectomiesyndroom (klachten na een herniaoperatie)	3	0,1
Overige gewrichtsaandoeningen	3	0,1
Reumatoïde artritis (reuma)	2	0,1
Fibromatose van fascia palmaris, ziekte van Dupuytren (aandoening waarbij zich een harde streng in de handpalm vormt)	2	0,1
Overige aandoeningen	13	0,5

* diagnose komt ook voor bij neurologische aandoeningen

** diagnose komt ook voor bij cardiovasculaire aandoeningen

In tabel 11 is het aantal en het percentage meldingen van beroepsgebonden aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat onderverdeeld naar economische sector over 2007. In totaal zijn 2443 meldingen van het houding- en bewegingsapparaat geregistreerd in 2007. Het grootste aandeel van de meldingen hebben de i) bouwnijverheid, ii) industrie, en iii) gezondheid- en welzijnszorg met respectievelijk 1605 (65,7%), 204 (8,4%) en 113 (4,6%) meldingen.

Tabel 11 *Aantal (%) meldingen van houding- en bewegingsapparaat naar economische sector over 2007*

Economische sector	N=2443	%
Bouwnijverheid	1605	65,7
Industrie	204	8,4
Gezondheid- en welzijnszorg	113	4,6
Reparatie van consumentenartikelen en handel	90	3,7
Vervoer, opslag en communicatie	85	3,5
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	80	3,3
Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening	78	3,2
Verhuur en handel in onroerend goed, roerende goederende zaken	59	2,4
Financiële instellingen	27	1,1
Onderwijs	25	1,0
Landbouw, jacht en bosbouw	22	0,9
Horeca	13	0,5
Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water	8	0,3
Winning van delfstoffen	3	0,1
Particuliere huishoudens met personeel in loondienst	2	0,1
Visserij	1	0,0
Onbekend	28	1,1

In tabel 12 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat onderverdeeld naar beroepsklassen over 2007. Het grootste aandeel van de meldingen hebben i) vakkrachten in bouwnijverheid en delfstoffenwinning (46,9%), ii) administratieve medewerkers (8,8%) en iii) arbeiders in mijnbouw, bouwnijverheid, industrie en transport (5,9%).

Tabel 12 Aantal (%) meldingen van houding- en bewegingsapparaat naar beroepen over 2007

Beroepsklasse	N=2443	%
Vakkrachten in delfstoffenwinning en bouwnijverheid	1145	46,9
Administratieve medewerkers	215	8,8
Arbeiders in mijnbouw, bouwnijverheid, industrie en transport	145	5,9
Lagere dienstverlenende en commerciële beroepen	125	5,1
Metaalbewerkers, monteurs	112	4,6
Bestuurders auto, trein, kraan, landbouwmachine etc. en zeelieden	96	3,9
Andere hogere en middelbare vakspecialisten	62	2,5
Andere handwerkers en aanverwante vakkrachten	58	2,4
Parlementariërs, landsbestuurders, leidinggevende beroepen	54	2,2
Handwerks- en ambachtsslieden	52	2,1
Elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening	50	2,0
Administratieve beroepen	35	1,4
Elementaire beroepen	35	1,4
Bedieners fabrieksinstallaties en machines en montagemedewerkers	32	1,3
Hogere en middelbare landbouw, paramedische, middelbare verpleegkundigen	30	1,2
Verleners van persoonlijke diensten, veiligheidsemployees	28	1,1
Arbeiders in landbouw, visserij	21	0,9
Technici, informatici	19	0,8
Operators fabrieksinstallaties	16	0,7
Machinebedieners en montagemedewerkers	16	0,7
Hogere en middelbare technici en vakspecialisten	13	0,5
Baliemedewerkers, lokettisten, telefonisten	13	0,5
Vakkrachten in landbouw en visserij	10	0,4
Onderwijsgevenden	9	0,4
Strijdkrachten	7	0,3
Wetenschappelijke beroepen in landbouw, medici en hogere verpleegkundigen	7	0,3
Economen, juristen, sociologen, theologen, bibliothecarissen	7	0,3
Modellen, verkopers, demonstratrices	7	0,3
Precisiehandwerkers, ambachtsslieden, grafici	7	0,3
Natuurwetenschappers, wiskundigen, informatici, ingenieurs	6	0,2
Directeuren kleine ondernemingen en andere managers	5	0,2
Wetenschappelijke beroepen	3	0,1
Onbekend	3	0,1

In tabel 13 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat weergegeven, onderverdeeld naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007. Bij de meldingen van mannen (80%) was 76% ouder dan 40 jaar. Bij de meldingen van vrouwen (20%) was 60% ouder dan 40 jaar.

Tabel 13 Aantal (%) meldingen aandoeningen van houding- bewegingsapparaat en naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007

Leeftijdsklasse	man		vrouw		totaal	
	N	%	N	%	N=2399*	%
< 21 jaar	24	1,3	2	0,4	26	1,1
21-30 jaar	127	6,6	79	16,4	206	8,6
31-40 jaar	309	16,1	113	23,5	422	17,6
41-50 jaar	650	33,9	185	38,5	835	34,8
>50 jaar	808	42,1	102	21,2	910	37,9

* van 44 meldingen is leeftijd en/of geslacht onbekend

In totaal 93% van de gemelde beroepsgebonden aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat wordt in 2007 veroorzaakt door biomechanische factoren (geen nadere onderverdeling).

In tabel 14 is het aantal en percentage van beroepsgebonden aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat weergegeven, onderverdeeld naar ernst van de aandoening over 2007. Van 1635 (66,9%) van de meldingen is de ernst van de aandoening onbekend. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd (808 meldingen), zijn 715 (88,5%) werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt en 57 werknemers (7,1%) blijvend arbeidsongeschikt.

Tabel 14 Aantal en percentage meldingen aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat naar ernst van de aandoening over 2007

Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	N=2443	%
Ernst van de aandoening onbekend	1635	66,9
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim niet gespecificeerd	44	1,8
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 0-3 dagen	38	1,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim, 4-6 dagen	1	0,0
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 7-13 dagen	23	0,9
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 14-20 dagen	35	1,4
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 21 dagen tot 1 maand	74	3,0
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 1 tot 3 maanden	316	12,9
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 3 - 6 maanden	128	5,2
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim meer dan 6 maanden	56	2,3
Blijvende arbeidsongeschiktheid, % onbekend	22	0,9
Blijvende arbeidsongeschiktheid, minder dan 10%	7	0,3
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 10 % tot 14%	4	0,2
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 15 % tot 19%	3	0,1
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 20 % tot 29%	7	0,3
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 30 % tot 49%	7	0,3
Blijvende arbeidsongeschiktheid, meer dan 50%	7	0,3
Ernst van de aandoening, niet hierboven genoemd	36	1,5

3.4 Psychische aandoeningen

In tabel 15 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden psychische aandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar diagnose over 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben aanpassingsstoornissen / overspannenheid (61,9%), burnout (19,8%), depressies (5,6%) en posttraumatische stressstoornis of overige reacties op ernstige stress (8,9%).

Tabel 15 Aantal (%) meldingen van psychische aandoeningen naar diagnose over 2007

Diagnose	N=1192	%
Aanpassingsstoornissen, surmenage (overspannenheid)	738	61,9
Burnout	236	19,8
Depressieve episode (depressie)	67	5,6
Posttraumatische stressstoornis	54	4,5
Overige reacties op ernstige stress	52	4,4
Overige angststoornissen	9	0,8
Somatisering (lichamelijke klachten ten gevolge van psychische oorzaken)	7	0,6
Paniekstoornis	7	0,6
Persisterende somatoforme pijnstoornis (aanhoudende pijn waarvoor geen fysiologische oorzaak te vinden is)	4	0,3
Gegeneraliseerde angst	4	0,3
Overige somatoforme stoornissen (psychische aandoening waarbij lichamelijke klachten bestaan, waarvoor geen fysiologische oorzaak te vinden is)	3	0,3
Overige psychische stoornissen	3	0,3
Rouwreactie	2	0,2
Depressieve persoonlijkheidsstoornis, neurotische depressie	2	0,2
Organische psychose (psychose door afwijkingen in de hersenen)	2	0,2
Bipolaire affectieve stoornis (stemmingsstoornis waarbij euforie en depressie elkaar afwisselen)	1	0,1
Overige stemmingsstoornissen	1	0,1

In tabel 16 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden psychische aandoeningen onderverdeeld naar economische sector over 2007. In totaal zijn 1192 meldingen van beroepsgebonden psychische aandoeningen geregistreerd in 2007. Het grootste aandeel van de meldingen hebben de i) gezondheid- en welzijnszorg, ii) openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen en iii) bouwnijverheid met respectievelijk 237 (19,9%), 136 (11,4%) en 134 (11,2%) meldingen.

Tabel 16 Aantal (%) meldingen van psychische aandoeningen naar economische sector over 2007

Economische sector	N=1192	%
Gezondheid- en welzijnszorg	237	19,9
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	136	11,4
Bouwnijverheid	134	11,2
Onderwijs	118	9,9
Vervoer, opslag en communicatie	117	9,8
Industrie	103	8,6
Financiële instellingen	94	7,9
Verhuur en handel in onroerend goed, roerende goederen en zaken	82	6,9
Reparatie van consumentenartikelen en handel	75	6,3
Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening	48	4,0
Horeca	8	0,7
Landbouw, jacht en bosbouw	7	0,6
Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water	6	0,5
Extra-territoriale lichamen en organisaties	3	0,3
Onbekend	24	2,0

In tabel 17 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden psychische aandoeningen onderverdeeld naar beroepsklassen over 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben i) hogere en middelbare vakspecialisten (15,2%), ii) administratieve medewerkers (9,6%) en iii) lagere dienstverlenende en commerciële beroepen (9,2%).

Tabel 17 Aantal (%) meldingen van psychische aandoeningen naar beroepen over 2007

Beroepsklasse	N=1192	%
Hogere en middelbare vakspecialisten	181	15,2
Administratieve medewerkers	114	9,6
Lagere dienstverlenende en commerciële beroepen	110	9,2
Hogere en middelbare landbouw, paramedisch, middelbare verpleegkundigen	99	8,3
Onderwijsgeevenden	91	7,6
Administratieve beroepen	88	7,4
Verleners van persoonlijke diensten, veiligheidsemployees	60	5,0
Hogere en middelbare technici en vakspecialisten	50	4,2
Directeuren kleine ondernemingen en andere managers	42	3,5
Parlementariërs, landsbestuurders, leidinggevende beroepen	38	3,2
Elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening	35	2,9
Economen, juristen, sociologen, theologen, etc. bibliothecarissen	34	2,9
Technici, informatici	32	2,7
Vakkrachten in delfstoffenwinning en bouwnijverheid	32	2,7
Baliemedewerkers, lokettisten, telefonisten	24	2,0
Modellen, verkopers, demonstratrices	23	1,9
Wetenschappelijke beroepen in landbouw, medici en hogere verpleegkundigen	22	1,8
Bestuurders auto, trein, kraan, landbouwmachine etc. en zee	21	1,8
Metaalbewerkers, monteurs	18	1,5
Natuurwetenschappers, wiskundigen, informatici, ingenieurs	9	0,8
Handwerk- en ambachtsslieden	8	0,7
Elementaire beroepen	8	0,7
Strijdkrachten	7	0,6
Machinebedieners en montagemedewerkers	6	0,5
Andere handwerkers en aanverwante vakkrachten	5	0,4
Arbeiders in mijnbouw, bouwnijverheid, industrie en transport	4	0,3
Directeuren grote ondernemingen	3	0,3
Wetenschappelijke beroepen	3	0,3
Onderwijsassistenten	3	0,3
Vakkrachten in landbouw en visserij	3	0,3
Precisiehandwerkers, ambachtsslieden, grafici	3	0,3
Parlementariërs, landsbestuurders, hoge ambtenaren	2	0,2
Bedieners fabrieksinstallaties en machines en montagemedewerkers	2	0,2
Operators fabrieksinstallaties	2	0,2
Arbeiders in landbouw, visserij e.d.	2	0,2
Onbekend	8	0,7

In tabel 18 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden psychische aandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007. Bij de meldingen van mannen (50%) was 71% ouder dan 40 jaar. Bij de meldingen van vrouwen (50%) was 55% ouder dan 40 jaar.

Tabel 18 Aantal (%) meldingen van psychische aandoeningen naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007

Leeftijdsklasse	Man		vrouw		Totaal	
	N	%	n	%	N=1120*	%
< 21 jaar	1	0,2	2	0,4	3	0,3
21-30 jaar	32	5,7	83	14,8	115	10,3
31-40 jaar	130	23,3	169	30,1	299	26,7
41-50 jaar	200	35,8	190	33,8	390	34,8
>50 jaar	195	34,9	118	21,0	313	27,9

* van 72 meldingen is leeftijd en/of geslacht onbekend

In totaal 98% van de gemelde beroepsgebonden psychische aandoeningen wordt in 2007 veroorzaakt door psychosociale factoren (geen nadere onderverdeling).

In tabel 19 is het aantal en percentage van beroepsgebonden psychische aandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar ernst van de aandoening over 2007. Van 197 (16,5%) van de meldingen is de ernst van de aandoening onbekend. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd (995 meldingen), zijn 971 (97,6%) werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt en 9 werknemers (0,9%) blijvend arbeidsongeschikt.

Tabel 19 Aantal en percentage meldingen beroepsgebonden psychische aandoeningen naar ernst van de aandoening over 2007

Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	N=1192	%
Ernst van de aandoening onbekend	197	16,5
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim niet gespecificeerd	19	1,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 0-3 dagen	7	0,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim, 4-6 dagen	6	0,5
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 7-13 dagen	29	2,4
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 14-20 dagen	46	3,9
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 21 dagen tot 1 maand	68	5,7
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 1 tot 3 maanden	387	32,5
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 3 - 6 maanden	262	22,0
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim meer dan 6 maanden	147	12,3
Blijvende arbeidsongeschiktheid, % onbekend	3	0,3
Blijvende arbeidsongeschiktheid, minder dan 10%	1	0,1
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 10 % tot 14%	1	0,1
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 30 % tot 49%	2	0,2
Blijvende arbeidsongeschiktheid, meer dan 50%	2	0,2
Ernst van de aandoening, niet hierboven genoemd	15	1,3

3.5 Huidaandoeningen

In tabel 20 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden huidaandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar diagnose over 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben contactdermatitis en contacteczeem (72,9%), overige vormen van eczeem (6,4%), allergische reacties (4,3%) en atopische dermatitis / constitutioneel eczeem (4,3%).

Tabel 20 Aantal (%) meldingen van huidaandoeningen naar diagnose over 2007

Diagnose	N=188	%
Contactdermatitis, contacteczeem*	137	72,9
Overige vormen van eczeem	12	6,4
Allergische reactie* / **	8	4,3
Atopische dermatitis, constitutioneel eczeem	8	4,3
Overige aandoeningen van huid en onderhuid*	7	3,7
Schimmelinfectie van huid, haar of nagels*	3	1,6
Overige lokale ontstekingen van huid en onderhuid*	3	1,6
Urticaria (galbulten)	2	1,1
Psoriasis	2	1,1
Maligne melanoom*** (huidkanker – melanoom)	1	0,5
Herpes zoster* (gordelroos)	1	0,5
Pediculose, acariasis en overige huidinfestaties (huidinfecties door luizen, mijten etc.)	1	0,5
Letsel van huid van overige lichaamsregio's	1	0,5
Acute lymfadenitis* (lymfeklierontsteking)	1	0,5
Pruritus (jeuk)	1	0,5

* diagnose komt ook voor bij aandoeningen door biologische agentia

** diagnose komt ook voor bij longaandoeningen

*** diagnose komt ook voor bij kanker

In tabel 21 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden huidaandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar economische sector over 2007. In totaal zijn 188 meldingen van beroepsgebonden huidaandoeningen geregistreerd in 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben de bouwnijverheid, industrie en gezondheid- en welzijnszorg met respectievelijk 68 (36,2%), 55 (29,3%) en 20 (10,6%) meldingen.

Tabel 21 Aantal (%) meldingen van huidaandoeningen naar economische sector over 2007

Economische sector	N=188	%
Bouwnijverheid	68	36,2
Industrie	55	29,3
Gezondheid- en welzijnszorg	20	10,6
Reparatie van consumentenartikelen en handel	8	4,3
Verhuur en handel in onroerend goed, roerende goederen	7	3,7
Landbouw, jacht en bosbouw	6	3,2
Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening	5	2,7
Horeca	4	2,1
Vervoer, opslag en communicatie	3	1,6
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	3	1,6
Onderwijs	2	1,1
Visserij	1	0,5
Winning van delfstoffen	1	0,5
Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water	1	0,5
Onbekend	4	2,1

In tabel 22 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden huidandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar beroepsklassen over 2007. Het grootste deel van de meldingen komt voor bij vakkrachten uit de bouwnijverheid / delfstofwinning (25,5%), metaalbewerkers / monteurs (10,1%) en operators van fabrieksinstallaties (8%).

Tabel 22 Aantal (%) meldingen van huidandoeningen naar beroepen over 2007

Beroepsklasse	N=188	%
Vakkrachten in delfstoffenwinning en bouwnijverheid	48	25,5
Metaalbewerkers, monteurs	19	10,1
Operators fabrieksinstallaties	15	8,0
Hogere en middelbare landbouw, paramedisch, middelbaar verpleegkundigen	13	6,9
Arbeiders in mijnbouw, bouwnijverheid, industrie en transport	12	6,4
Technici, informatici	8	4,3
Handwerks- en ambachtslieden	8	4,3
Elementaire beroepen	8	4,3
Andere handwerkers en aanverwante vakkrachten	7	3,7
Lagere dienstverlenende en commerciële beroepen	5	2,7
Arbeiders in landbouw, visserij	5	2,7
Parlementariërs, landsbestuurders, leidinggevenden	4	2,1
Onderwijsgevenden	4	2,1
Administratieve medewerkers	4	2,1
Bedieners fabrieksinstallaties en machines en montagemedewerkers	4	2,1
Elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening	4	2,1
Andere hogere en middelbare vakspecialisten	3	1,6
Precisiehandwerkers, ambachtslieden, grafici	3	1,6
Machinebedieners en montagemedewerkers	3	1,6
Bestuurders auto, trein, kraan, landbouwmachine etc. en zee	3	1,6
Verleners van persoonlijke diensten, veiligheidsemployees	2	1,1
Vakkrachten in landbouw en visserij	2	1,1
Wetenschappelijke beroepen landbouw, medici en hogere verpleegkundigen	1	0,5
Hogere en middelbare technici en vakspecialisten	1	0,5
Administratieve beroepen	1	0,5
Onbekend	1	0,5

In tabel 23 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden huidandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007. Bij de meldingen van mannen (79%) was 57% ouder dan 40 jaar. Bij de meldingen van vrouwen (21%) was 32% ouder dan 40 jaar.

Tabel 23 Aantal (%) meldingen van huidandoeningen naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007

Leeftijdsklasse	man		vrouw		totaal	
	n	%	n	%	N=184*	%
< 21 jaar	5	3,4	4	10,5	9	4,9
21-30 jaar	30	20,5	10	26,3	40	21,7
31-40 jaar	28	19,2	12	31,6	40	21,7
41-50 jaar	46	31,5	7	18,4	53	28,8
>50 jaar	37	25,3	5	13,2	42	22,8

* van 4 meldingen is leeftijd en/of geslacht onbekend

In tabel 24 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden huidandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar arbeidsgebonden factoren over 2007. Het grootste deel van de meldingen wordt veroorzaakt door industriële factoren, materialen en producten (35,6%) en anorganische (21,8%) en organische chemische agentia (10,1%).

Tabel 24 Aantal (%) meldingen van huidandoeningen naar arbeidsgebonden factoren over 2007

Oorzaak	N=188	%
Industriële factoren, materialen en producten	67	35,6
Chemische agentia, anorganisch	41	21,8
Chemische agentia, organisch	19	10,1
Fysische agentia	13	6,9
Overige chemische agentia	11	5,9
Planten	8	4,3
Biomechanische factoren	7	3,7
Overige biologische agentia	6	3,2
Bacteriën	3	1,6
Schimmels	1	0,5
Dieren	1	0,5
Psychosociale factoren	1	0,5
Andere oorzaak	5	2,7
Onbekenden	5	2,7

In tabel 25 is het aantal en percentage van beroepsgebonden huidandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar ernst van de aandoening over 2007. Van 92 (48,9%) van de meldingen is de ernst van de aandoening onbekend. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd (96 meldingen), zijn 53 (55,2%) werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt en 21 werknemers (21,9%) blijvend arbeidsongeschikt.

Tabel 25 Aantal en percentage meldingen van huidandoeningen naar ernst van de aandoening over 2007

Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	N=188	%
Ernst van de aandoening onbekend	92	48,9
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim niet gespecificeerd	18	9,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 0-3 dagen	7	3,7
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim, 4-6 dagen	3	1,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 7-13 dagen	4	2,1
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 14-20 dagen	3	1,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 21 dagen tot 1 maand	6	3,2
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 1 tot 3 maanden	9	4,8
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 3 - 6 maanden	3	1,6
Blijvende arbeidsongeschiktheid, % onbekend	8	4,3
Blijvende arbeidsongeschiktheid, minder dan 10%	5	2,7
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 15 % tot 19%	1	0,5
Blijvende arbeidsongeschiktheid, meer dan 50%	7	3,7
Ernst van de aandoening, niet hierboven genoemd	22	11,7

Rapportage meldingen uit peilstation arbeidsdermatosen surveillance

Bij het peilstation arbeidsdermatosen zijn in 2007 in totaal 419 meldingen binnengekomen. De meldingen zijn weergegeven naar diagnose (tabel 26), economische sector (tabel 27) en belangrijkste oorzakelijke factoren (tabel 28). Het aantal meldingen via bedrijfsartsen (tabel 20) is met 188 meldingen lager dan via het peilstation (419 meldingen). Galbulten (urticaria) en huidgezwollen worden door de bedrijfsarts nauwelijks gemeld. Zowel in de nationale registratie als in het peilstation is contacteczeem de meest gemelde diagnose.

In vergelijking tot voorgaande jaren is er sprake van een afname van het aantal meldingen bij het peilstation. Wel blijft in 2007 contacteczeem met 81,1% van de meldingen de belangrijkste

beroepsgebonden huidaandoening, gevolgd door beroepsgebonden huidgezwellen met 9,9% en galbulten (urticaria) met 2,6%.

De meeste meldingen komen uit de voedingssector (15%), gevolgd door metaalindustrie (13,1%) en de gezondheidszorg (12,4%). Monteur (auto/lift), kapper en verpleegkundige zijn met respectievelijk 8,4%, 5,7% en 5,3% de meest gemelde beroepen.

Bij de meldingen van mannen (56%) was 54% ouder dan 40 jaar. Bij de meldingen van vrouwen (44%) was 43% ouder dan 40 jaar. Van de meldingen waarbij verzuim is gerapporteerd (334 meldingen), heeft 26% verzuimd voor werk.

De meeste beroepsgerelateerde huidaandoeningen worden veroorzaakt door blootstelling aan nat werk (25,5%), overige irriterende stoffen (10%) en ultraviolette (UV)-straling (10%).

Tabel 26 Aantal en percentage meldingen van huidaandoeningen binnen het peilstation arbeidsdermatosen naar aard van de diagnose over 2007

Diagnose	N=419	%
Contacteczeem	340	81,1
Huidkanker, keratosis (verhoorning)	30	7,2
Overige huidaandoeningen	20	4,8
Contact urticaria (galbulten door contact met stoffen)	11	2,6
Huidkanker, basaalcel carcinoom	7	1,7
Huidkanker, plaveiselcel carcinoom	4	1,0
Acne / Folliculitis (ontsteking van het haarzakje)	4	1,0
Infecties	2	0,5
Nagels, dystrofie (abnormaal uitgroeiende nagels)	1	0,2

Tabel 27 Aantal en percentage meldingen van huidaandoeningen binnen het peilstation arbeidsdermatosen naar economische sector over 2007

Economische sector	N=419	%
Voeding	63	15,0
Metaal	55	13,1
Gezondheidszorg	52	12,4
Agrarisch	45	10,7
Cosmetica en lichaamsverzorging	42	10,0
Bouwnijverheid	38	9,1
Industrie	36	8,6
Schoonmaak	21	5,0
Detailhandel	17	4,1
Transport	10	2,4
Onderwijs	6	1,4
Publieke dienstverlening	3	0,7
Overige sectoren	31	7,4

Tabel 28 Oorzakelijke blootstellingen bij de meldingen van huidaandoeningen binnen het peilstation arbeidsdermatosen over 2007

Oorzakelijke blootstelling	N=419	%
Nat werk	107	25,5
Overige irriterende stoffen	42	10,0
UV straling	42	10,0
Rubber chemicaliën en materialen	16	3,8
Conserveermiddelen	15	3,6
Planten	14	3,3
Wrijving, mechanisch trauma	13	3,1
Zepen en schoonmaakmiddelen	12	2,9
Parfums en geuren	10	2,4
Overig	148	35,3

3.6 Long- en luchtwegaandoeningen

In tabel 29 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden van long- en luchtwegaandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar diagnose over 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben beroepsastma (14,4%), allergische rhinitis / hooikoorts / pollinosis (11,7%) en overige ziekten van bovenste luchtwegen (10,8%).

Tabel 29 Aantal (%) meldingen van long- en luchtwegaandoeningen naar diagnose over 2007

Diagnose	N=111	%
Beroepsastma	16	14,4
Allergische rhinitis (allergische neusverkoudheid), hooikoorts (pollinosis)*	13	11,7
Overige ziekten van bovenste luchtwegen*	12	10,8
Overige gevolgen van luchtdruk en waterdruk**	11	9,9
Overige longaandoeningen door uitwendige agentia	9	8,1
Mesothelioom van longvlies (pleura)***	8	7,2
Astma	7	6,3
Allergische reactie ****	6	5,4
Allergische longontsteking, extrinsieke allergische alveolitis (allergische reactie in de longen door chemische stoffen of schimmeldeeltjes)	5	4,5
Chronische obstructieve longaandoening niet nader omschreven (chronische luchtwegobstructie)	4	3,6
Overige kankers van de luchtwegen***	3	2,7
Pneumoconiose (stoflongen) door anorganisch stof*	3	2,7
Overige bepaalde infectieziekten*	2	1,8
(Chronische) sinusitis (bijholteontsteking)	2	1,8
Emfyseem	2	1,8
Overige long- en luchtwegaandoeningen	2	1,8
Sarcoïdose, ziekte van Besnier Boeck	1	0,9
Overige ongewenste gevolgen van uitwendige oorzaken	1	0,9
Kanker van luchtweg of long ***	1	0,9
Longtuberculose*	1	0,9
Longontsteking (pneumonie)*	1	0,9
Chronische bronchitis	1	0,9

* diagnose komt ook voor bij aandoeningen door biologische agentia

** diagnose komt ook voor bij gehooraandoeningen

*** diagnose komt ook voor bij kanker

**** diagnose komt ook voor bij huidaandoeningen

In tabel 30 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden long- en luchtwegaandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar economische sector over 2007. In totaal zijn in 2007 111 meldingen van beroepsgebonden long- en luchtwegaandoeningen geregistreerd. Het grootste aandeel in de meldingen hebben de industrie, bouwnijverheid en vervoer, opslag en communicatie met respectievelijk 39 (35,1%), 18 (16,2%) en 17 (15,3%) meldingen.

Tabel 30 Aantal (%) meldingen long- en luchtwegaandoeningen naar economische sector over 2007

Economische sector	N=111	%
Industrie	39	35,1
Bouwnijverheid	18	16,2
Vervoer, opslag en communicatie	17	15,3
Onderwijs	7	6,3
Verhuur en handel in onroerend goed, roerende goederen en zaken	6	5,4
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	5	4,5
Landbouw, jacht en bosbouw	3	2,7
Gezondheid- en welzijnszorg	3	2,7
Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening	3	2,7
Reparatie van consumentenartikelen en handel	2	1,8
Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water	1	0,9
Financiële instellingen	1	0,9
Onbekend	6	5,4

In tabel 31 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden long- en luchtwegaandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar beroepen over 2007. Het grootste deel van de meldingen komt voor bij vakkrachten uit de bouwnijverheid / delfstofwinning (11,7%), verleners van persoonlijke diensten / veiligheidsemployees (10,8%) en elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening (7,2%).

Tabel 31 Aantal (%) meldingen van long- en luchtwegaandoeningen naar beroepen over 2007

Beroepsklasse	N=111	%
Vakkrachten in delfstoffenwinning en bouwnijverheid	13	11,7
Verleners van persoonlijke diensten, veiligheidsemployees	12	10,8
Elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening	8	7,2
Arbeiders in landbouw, visserij e.d.	8	7,2
Arbeiders in mijnbouw, bouwnijverheid, industrie en transport	8	7,2
Onderwijsgeevenden	7	6,3
Hogere en middelbare technici en vakspecialisten	5	4,5
Andere hogere en middelbare vakspecialisten	5	4,5
Lagere dienstverlenende en commerciële beroepen	5	4,5
Handwerks- en ambachtsslieden	5	4,5
Bedieners fabrieksinstallaties en machines en montagemedewerkers	4	3,6
Operators fabrieksinstallaties	4	3,6
Elementaire beroepen	4	3,6
Metaalbewerkers, monteurs	3	2,7
Technici, informatici	2	1,8
Hogere en middelbare landbouw, paramedisch, middelbare verpleegkundigen	2	1,8
Baliemedewerkers, lokettisten, telefonisten	2	1,8
Andere handwerkers en aanverwante vakkrachten	2	1,8
Machinebedieners en montagemedewerkers	2	1,8
Bestuurders auto, trein, kraan, landbouwmachine etc. en zee	2	1,8
Wetenschappelijke beroepen landbouw, medici en hogere verpleegkundigen	1	0,9
Administratieve beroepen	1	0,9
Administratieve medewerkers	1	0,9
Vakkrachten in landbouw en visserij	1	0,9
Precisiehandwerkers, ambachtsslieden, grafici	1	0,9
Onbekend	3	2,7

In tabel 32 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden long- en luchtwegaandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007. Bij de meldingen van mannen (69%) was 65% ouder dan 40 jaar. Bij de meldingen van vrouwen (31%) was 39% ouder dan 40 jaar.

Tabel 32 Aantal (%) meldingen long- en luchtwegaandoeningen naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007

Leeftijdsklasse	man		vrouw		totaal	
	n	%	n	%	N=108*	%
< 21 jaar	3	4,0	-	-	3	2,8
21-30 jaar	4	5,3	10	30,3	14	13,0
31-40 jaar	19	25,3	10	30,3	29	26,8
41-50 jaar	23	30,7	10	30,3	33	30,6
>50 jaar	26	34,7	3	9,1	29	26,9

* van 3 meldingen is leeftijd en/of geslacht onbekend

In tabel 33 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden long- en luchtwegaandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar arbeidsgebonden factoren over 2007. Het grootste deel van de gemelde beroepsgebonden long- en luchtwegaandoeningen wordt veroorzaakt door planten (18,9%), industriële factoren, materialen en producten (17,1%), en fysische agentia (15,3%).

Tabel 33 Aantal (%) meldingen long- en luchtwegaandoeningen naar arbeidsgebonden factoren over 2007

Oorzaak	N=111	%
Planten	21	18,9
Industriële factoren, materialen en producten	19	17,1
Fysische agentia	17	15,3
Chemische agentia, organisch	8	7,2
Chemische agentia, anorganisch	7	6,3
Overige biologische agentia	7	6,3
Schimmels	6	5,4
Biomechanische factoren	6	5,4
Overige chemische agentia	4	3,6
Bacteriën	4	3,6
Dieren	4	3,6
Psychosociale factoren	1	0,9
Andere oorzaak	5	4,5
Onbekend	2	1,8

In tabel 34 is het aantal en percentage van beroepsgebonden long- en luchtwegaandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar ernst van de aandoening over 2007. Van 29 (26,1%) van de meldingen is de ernst van de aandoening onbekend. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd (82 meldingen), zijn 3 (3,7%) werknemers overleden, 46 (56,1%) werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt en 19 werknemers (23,2%) blijvend arbeidsongeschikt.

Tabel 34 Aantal en percentage meldingen long- en luchtwegaandoeningen naar ernst van de aandoening over 2007

Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	N=111	%
Ernst van de aandoening onbekend	29	26,1
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim niet gespecificeerd	9	8,1
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 0-3 dagen	3	2,7
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim, 4-6 dagen	4	3,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 7-13 dagen	6	5,4
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 14-20 dagen	4	3,6
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 21 dagen tot 1 maand	1	0,9
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 1 tot 3 maanden	9	8,1
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 3 - 6 maanden	5	4,5
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim meer dan 6 maanden	5	4,5
Blijvende arbeidsongeschiktheid, % onbekend	10	9,0
Blijvende arbeidsongeschiktheid, minder dan 10%	4	3,6
Blijvende arbeidsongeschiktheid, meer dan 50%	5	4,5
Dood	3	2,7
Ernst van de aandoening, niet hierboven genoemd	14	12,6

Rapportage meldingen uit peilstation arbeidsgebonden longaandoeningen

Bij het peilstation arbeidsgebonden longaandoeningen zijn in 2007 in totaal 104 meldingen binnengekomen. De meldingen zijn weergegeven naar diagnose (tabel 35), economische sector (tabel 36) en oorzakelijke factor voor de meeste gerapporteerde diagnose (tabel 37). Het aantal meldingen via bedrijfsartsen (tabel 29) is met 111 meldingen nagenoeg gelijk aan het aantal meldingen via het peilstation (104 meldingen). In vergelijking tot voorgaande jaren is er sprake van een toename van het aantal meldingen van beroepsastma en allergische rhinitis. Deze stijging valt te verklaren door onderzoek in de sector meelproductie en meelverwerking vanuit de Arboconvenant. Het betreft

beroepsziektemeldingen door meelstofallergie of allergie voor enzymen die voor de broodverbetering gebruikt worden. Zowel in de nationale registratie als in het peilstation zijn beroepsastma en allergische rhinitis de meest gemelde diagnoses.

Het grote aantal meldingen uit de bakkersbranche verklaart het grote aandeel van meldingen uit de voedingssector (65% tegenover 10-20% in voorgaande jaren). Het absolute aantal meldingen uit de agrarische sector is de afgelopen 4 jaar nagenoeg gelijk gebleven. Er lijkt sprake van een kleine toename van het aantal meldingen uit de schoonmaaksector.

Bij de meldingen van mannen (87%) was 40% ouder dan 40 jaar. Bij de meldingen van vrouwen (13%) was 43% ouder dan 40 jaar. Actieve opsporing in de bakkersbranche is er waarschijnlijk verantwoordelijk voor dat er nu relatief meer meldingen van arbeidsgebonden longaandoeningen uit de jongere leeftijdscategorieën komen.

Tabel 35 Aantal en percentage meldingen van long- en luchtwegaandoeningen in het peilstation arbeidsgebonden longaandoeningen naar aard van de diagnose over 2007

Diagnose	N= 104	%
Beroeps(gebonden) astma	47	45,2
Allergische rhinitis (allergische neusverkoudheid)	42	40,4
Interstiële longaandoeningen (diffuse longaandoeningen zoals fibrose, sarcoidose etc.)	10	9,6
Chronische luchtwegobstructie (COPD)	1	1,0
Overige aandoeningen	4	3,8

Tabel 36 Aantal en percentage meldingen van long -en luchtwegaandoeningen in het peilstation arbeidsgebonden longaandoeningen naar economische sector over 2007

Economische sector	N=104	%
Voedingssector	68	65,4
Industrie	9	8,7
Agrarische sector	7	6,7
Metaalsector	4	3,8
Gezondheidszorg	3	2,9
Bouwnijverheid	3	2,9
Schoonmaaksector	3	2,9
Cosmetica en lichaamsverzorging	1	1,0
Transport	1	1,0
Overige sectoren	5	4,8

In tabel 37 zijn de meldingen onderverdeeld naar oorzakelijke blootstelling van de drie meest voorkomende diagnoses. Het aandeel van blootstelling aan meel en bloem is het hoogst; bij meldingen van beroepsgebonden astma 57% en bij meldingen van beroepsgebonden allergische rhinitis 74%. Bij de overige oorzakelijke agentia gaat het steeds om een klein aantal waarnemingen. Het gaat hier dan overigens wel om stoffen waarvan uit de literatuur bekend is dat zij astma kunnen veroorzaken.

Tabel 37 Oorzakelijke blootstellingen bij de meldingen van beroeps(gebonden) astma en allergische rhinitis en interstitiële longaandoeningen in het peilstation arbeidsgebonden longaandoeningen over 2007

	Beroeps(gebonden) astma	Allergische rhinitis	Interstitiële longaandoeningen
Oorzakelijke blootstelling	N=47	N=42	N=10
Meel, bloem	27	31	
Graan	2	4	
Hout en houtstof			1
Schimmels			3
Enzymen	1	4	
Zepen en detergentia	1		
Conserveermiddelen	1		
Planten, groente	3	1	
Leer, huid, vacht		1	
Latex	1	1	
Kleurstoffen	1		
Silica			1
Talk			1
Luchtwegirritantia	2		
Isocyanaten	1		
Acrylaten	1		
Soldeerdampen	1		
Overige oorzaken	5		1
Onbekend			3

3.7 Gehooraandoeningen

In tabel 38 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden gehooraandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar diagnose over 2007. Het grootste deel van de meldingen betreft lawaaislechthorendheid (95,7%).

Tabel 38 Aantal (%) meldingen van beroepsgebonden gehooraandoeningen naar diagnose over 2007

Diagnose	N=1868	%
Lawaaislechthorendheid	1788	95,7
Overige vormen van gehoorverlies	63	3,4
Overige gevolgen van luchtdruk en waterdruk*	12	0,6
Vestibulaire functiestoornis (stoornis van het evenwichtsorgaan), duizeligheidssyndroom (vertigo)	2	0,1
Traumatische ruptuur van trommelvlies (gescheurd of geperforeerd trommelvlies)	1	0,1
Otitis media (middenoorontsteking)	1	0,1
Overige aandoeningen van middenoor en mastoïd	1	0,1

* diagnose komt ook voor bij longaandoeningen

In tabel 39 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden gehooraandoeningen onderverdeeld naar economische sector over 2007. In totaal zijn in 2007 1868 meldingen van beroepslechthorendheid geregistreerd. Het grootste aandeel in de meldingen hebben de i) bouwnijverheid, ii) industrie en iii) vervoer, opslag en communicatie met respectievelijk 1606 (86,0%), 192 (10,3%) en 30 (1,6%) meldingen.

Tabel 39 Aantal (%) meldingen beroepsgebonden gehooraandoeningen naar economische sector over 2007

Economische sector	N=1868	%
Bouwnijverheid	1606	86,0
Industrie	192	10,3
Vervoer, opslag en communicatie	30	1,6
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	21	1,1
Landbouw, jacht en bosbouw	10	0,5
Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening	5	0,3
Visserij	1	0,1
Winning van delfstoffen	1	0,1
Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water	1	0,1
Onderwijs	1	0,1

In tabel 40 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden gehoorandoeningen onderverdeeld naar beroepsklassen over 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben i) vakkrachten in bouwnijverheid / delfstoffenwinning (63,3%), ii) hogere en middelbare vakspecialisten (6,3%) en iii) metaalbewerkers / monteurs (5,7%).

Tabel 40 Aantal (%) meldingen van beroepsgebonden gehoorandoeningen naar beroepen over 2007

Beroepsklasse	N=1868	%
Vakkrachten in delfstoffenwinning en bouwnijverheid	1182	63,3
Hogere en middelbare vakspecialisten	118	6,3
Metaalbewerkers, monteurs	107	5,7
Arbeiders in mijnbouw, bouwnijverheid, industrie en transport	102	5,5
Bestuurders auto, trein, kraan, landbouwmachine etc. en zee	98	5,2
Parlementariërs, landsbestuurders, leidinggevende beroepen	67	3,6
Operators fabrieksinstallaties	50	2,7
Strijdkrachten	28	1,5
Administratieve medewerkers	24	1,3
Bedieners fabrieksinstallaties en machines en montagemedewerkers	16	0,9
Directeuren kleine ondernemingen en andere managers	11	0,6
Verleners van persoonlijke diensten, veiligheidsemployees	11	0,6
Handwerks- en ambachtslieden	10	0,5
Machinedieners en montagemedewerkers	8	0,4
Elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening	8	0,4
Precisiehandwerkers, ambachtslieden, grafici	5	0,3
Technici, informatici	4	0,2
Vakkrachten in landbouw en visserij	4	0,2
Hogere en middelbare technici en vakspecialisten	3	0,2
Administratieve beroepen	3	0,2
Economen, juristen, sociologen, theologen, etc. bibliothecarissen	2	0,1
Andere handwerkers en aanverwante vakkrachten	2	0,1
Arbeiders in landbouw, visserij e.d.	2	0,1
Onderwijsgevenden	1	0,1
Lagere dienstverlenende en commerciële beroepen	1	0,1
Onbekend	1	0,1

In tabel 41 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden gehoorandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007. Bij de meldingen van mannen (98,9%) was 83,3% ouder dan 40 jaar. Bij de meldingen van vrouwen (1,1%) was 20% ouder dan 40 jaar.

Tabel 41 Aantal (%) meldingen van beroepsgebonden gehoorandoeningen naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007

Leeftijdsklasse	man		vrouw		totaal	
	n	%	n	%	N=1859*	%
< 21 jaar	20	1,1	-	-	20	1,1
21-30 jaar	71	3,9	8	40,0	79	4,2
31-40 jaar	217	11,8	8	40,0	225	12,1
41-50 jaar	594	32,3	4	20,0	598	32,2
>50 jaar	937	51,0	-	-	937	50,4

* van 9 meldingen is leeftijd en/of geslacht onbekend

In totaal 99% van de beroepsgebonden gehooraandoeningen in 2007 wordt veroorzaakt door fysische agentia (geen nadere onderverdeling).

In tabel 42 is het aantal en percentage van beroepsgebonden gehooraandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar ernst van de aandoening over 2007. Van 1647 (88,2%) van de meldingen zijn gegevens over de ernst van de aandoeningen niet gerapporteerd. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd (221), zijn 14 (6,3%) werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt en 47 (21,3%) werknemers blijvend arbeidsongeschikt als gevolg van een beroepsziekte.

Tabel 42 Aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden gehooraandoeningen naar ernst van de aandoening over 2007

Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	N=1868	%
Ernst van de aandoening onbekend	1647	88,2
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 0-3 dagen	2	0,1
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim, 4-6 dagen	2	0,1
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 7-13 dagen	4	0,2
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 14-20 dagen	2	0,1
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 21 dagen tot 1 maand	2	0,1
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 1 tot 3 maanden	2	0,1
Blijvende arbeidsongeschiktheid, % onbekend	40	2,1
Blijvende arbeidsongeschiktheid, minder dan 10%	6	0,3
Blijvende arbeidsongeschiktheid, meer dan 50%	1	0,1
Ernst van de aandoening, niet hierboven genoemd	160	8,6

3.8 Neurologische aandoeningen

In tabel 43 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden neurologische aandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar diagnose over 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben carpaal tunnelsyndroom (71,2%), overige mononeuropathieën (9,6%), en toxische encefalopathie / organisch psychosyndroom (OPS, schildersziekte (4,8%). Door de twee 'Solvent Teams' werd in 2007 bij 19 patiënten de diagnose toxische encefalopathie / OPS gesteld (zie einde van deze paragraaf, bladzijde 34).

Tabel 43 Aantal (%) meldingen van neurologische aandoeningen naar diagnose over 2007

Diagnose	N=104	%
Carpaal tunnelsyndroom* (inklemming zenuw in de hand)	74	71,2
Overige mononeuropathieën* (aandoening van één zenuw)	10	9,6
Toxische encefalopathie, OPS (schildersziekte)	5	4,8
Migraine	4	3,8
Overige aandoeningen van perifere zenuwstelsel	3	2,9
Transient cerebral ischaemic attack (voorbijgaande verstoring in bloedtoevoer van de hersenen)	2	1,9
Overige aandoeningen van centraal zenuwstelsel	2	1,9
Letsel van overige perifere zenuwen	1	1,0
Epilepsie	1	1,0
Spanningshoofdpijn	1	1,0
Spierziekten (spierdystrofie, myopathie)	1	1,0

* diagnose komt ook voor bij aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat

In tabel 44 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden neurologische aandoeningen onderverdeeld naar economische sector over 2007. In 2007 zijn in totaal 104 meldingen van beroepsgebonden neurologische aandoeningen geregistreerd. Het grootste aandeel in de meldingen hebben de i) bouwnijverheid, ii) reparatie van consumentenartikelen en handel, en iii) industrie met respectievelijk 38 (36,5%), 15 (14,4%) en 14 (13,5%) meldingen.

Tabel 44 Aantal (%) meldingen van neurologische aandoeningen naar economische sector over 2007

Economische sector	N=104	%
Bouwnijverheid	38	36,5
Reparatie van consumentenartikelen en handel	15	14,4
Industrie	14	13,5
Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening	10	9,6
Vervoer, opslag en communicatie	7	6,7
Verhuur en handel in onroerend goed, roerende goederen en zaken	5	4,8
Gezondheid- en welzijnszorg	5	4,8
Onderwijs	3	2,9
Landbouw, jacht en bosbouw	1	1,0
Visserij	1	1,0
Financiële instellingen	1	1,0
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	1	1,0
Onbekend	3	2,9

In tabel 45 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden neurologische aandoeningen onderverdeeld naar beroepsklassen over 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben i) vakkrachten in bouwnijverheid / delfstoffenwinning (25,0%), ii) lagere dienstverlenende en commerciële beroepen (12,5%) en iii) metaalbewerkers / monteurs (7,7%).

Tabel 45 Aantal (%) meldingen van neurologische aandoeningen naar beroepen over 2007

Beroepsklasse	N=104	%
Vakkrachten in delfstoffenwinning en bouwnijverheid	26	25,0
Lagere dienstverlenende en commerciële beroepen	13	12,5
Metaalbewerkers, monteurs	8	7,7
Elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening	7	6,7
Andere hogere en middelbare vakspecialisten	6	5,8
Handwerk- en ambachtlieden	6	5,8
Andere handwerkers en aanverwante vakkrachten	5	4,8
Administratieve medewerkers	4	3,8
Bestuurders auto, trein, kraan, landbouwmachine etc. en zee	4	3,8
Precisiehandwerkers, ambachtlieden, grafici	3	2,9
Elementaire beroepen	3	2,9
Arbeiders in mijnbouw, bouwnijverheid, industrie en transport	3	2,9
Verleners van persoonlijke diensten, veiligheidsemployees	2	1,9
Modellen, verkopers, demonstratrices	2	1,9
Vakkrachten in landbouw en visserij	2	1,9
Bedieners fabrieksinstallaties en machines en montagemedewerkers	2	1,9
Arbeiders in landbouw, visserij e.d.	2	1,9
Parlementariërs, landsbestuurders, leidinggevende beroepen	1	1,0
Directeuren kleine ondernemingen en andere managers	1	1,0
Technici, informatici	1	1,0
Administratieve beroepen	1	1,0
Baliemedewerkers, lokettisten, telefonisten	1	1,0
Machinebedieners en montagemedewerkers	1	1,0

In tabel 46 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden neurologische aandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007. Bij de meldingen van mannen (59,8%) was 70,5% ouder dan 40 jaar. Bij de meldingen van vrouwen (40,2%) was 65,9% ouder dan 40 jaar.

Tabel 46 Aantal (%) meldingen neurologische aandoeningen naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007

Leeftijdsklasse	man		vrouw		totaal	
	n	%	n	%	N=102*	%
< 21 jaar	-	-	-	-	-	-
21-30 jaar	6	9,8	5	12,2	11	10,8
31-40 jaar	12	19,7	9	22,0	21	20,6
41-50 jaar	20	32,8	17	41,5	37	36,3
>50 jaar	23	37,7	10	24,4	33	32,4

* van 2 meldingen is leeftijd en/of geslacht onbekend

In tabel 47 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden neurologische aandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar arbeidsgebonden factoren over 2007. Het grootste deel van de beroepsgebonden neurologische aandoeningen wordt veroorzaakt door biomechanische factoren (80,8%), gevolgd door psychosociale factoren (8,7%) en fysische agentia (4,8%).

Tabel 47 Aantal (%) meldingen van neurologische aandoeningen naar arbeidsgebonden factoren over 2007

Oorzaak	N=104	%
Biomechanische factoren	84	80,8
Psychosociale factoren	9	8,7
Fysische agentia	5	4,8
Industriële factoren, materialen en producten	3	2,9
Chemische agentia, organisch	1	1,0
Overige chemische agentia	1	1,0
Andere oorzaak	1	1,0

In tabel 48 is het aantal en percentage van beroepsgebonden neurologische aandoeningen weergegeven, onderverdeeld naar ernst van de aandoening over 2007. Van 42 (40,4%) van de meldingen zijn gegevens over de ernst van de aandoeningen niet gerapporteerd. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd (62 meldingen), zijn 57 (91,9%) werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt en 3 (4,8%) werknemers blijvend arbeidsongeschikt als gevolg van een beroepsziekte.

Tabel 48 Aantal en percentage meldingen neurologische aandoeningen naar ernst van de aandoening over 2007

Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	N=104	%
Ernst van de aandoening onbekend	42	40,4
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim niet gespecificeerd	1	1,0
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 0-3 dagen	2	1,9
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 7-13 dagen	1	1,0
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 14-20 dagen	3	2,9
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 21 dagen tot 1 maand	6	5,8
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 1 tot 3 maanden	34	32,7
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 3 - 6 maanden	5	4,8
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim meer dan 6 maanden	5	4,8
Blijvende arbeidsongeschiktheid, % onbekend	2	1,9
Blijvende arbeidsongeschiktheid, 30 % tot 49%	1	1,0
Ernst van de aandoening, niet hierboven genoemd	2	1,9

Rapportage solvent teams

In 2007 werd bij 19 patiënten (18 mannen en 1 vrouw) de diagnose toxische encefalopathie / organisch psychosyndroom (OPS) gesteld. Het ging om onderhoudsschilders (4), constructieschilders (2), schilders (2), autospuiters (6), industrieel spuiters (1), offset drukkers (1), productiemedewerkers verf-/inkfabriek (1) en overige beroepen (2). De laatste jaren is er sprake van een daling van het aantal nieuwe gevallen van toxische encefalopathie / OPS. De afgelopen vijf jaar (2003 – 2007) werd bij respectievelijk 32 (van 228 beoordelingen), 24 (van 257 beoordelingen), 26 (van 216 beoordelingen), 20 (van 156 beoordelingen) en 19 (van 153 beoordelingen) patiënten de diagnose toxische encefalopathie /OPS gesteld.

3.9 Aandoeningen door biologische agentia

In tabel 49 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden aandoeningen door biologische agentia weergegeven, onderverdeeld naar diagnose over 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben zoönosen (23,6%), overige infectieziekten (21,8%), intestinale infecties (14,5%) en tuberculose (10%).

Tabel 49 Aantal (%) meldingen van aandoeningen door biologische agentia naar diagnose over 2007

Diagnose	N=110	%
Overige zoönosen (ziektes van dieren die besmettelijk zijn voor de mens)	26	23,6
Overige bepaalde infectieziekten* / **	24	21,8
Intestinale infectie (darminfectie)	16	14,5
Tuberculose	11	10,0
Schimmelinfectie van huid, nagels, haren***	3	2,7
Overige lokale ontstekingen van huid en onderhuid***	3	2,7
Allergische reactie***	2	1,8
Wormziekte van spijsverteringsstelsel	2	1,8
Herpes zoster*** (gordelroos)	1	0,9
Pediculose, acariasis en overige huidinfestaties*** (huidinfecties door luizen, mijten etc.)	1	0,9
Acute lymfadenitis*** (lymfeklierontsteking)	1	0,9
Contactdermatitis, contacteczeem***	1	0,9
Overige aandoeningen van huid en onderhuid***	1	0,9
Long tuberculose*	1	0,9
Allergische rinitis (allergische neusverhoudheid, hooikoorts (pollinosis)*	1	0,9
Overige ziekten van bovenste luchtwegen*	1	0,9
Pneumoconiose (stoflongen) door anorganisch stof*	1	0,9
Pneumonie (longontsteking)*	1	0,9
Hepatitis A -acut	1	0,9
Hepatitis B -acut	1	0,9
Geen ziekte (doorgemaakte infectie alleen aantoonbaar in bloed)	11	10,0

* diagnose komt ook voor bij longaandoeningen

** diagnose komt ook voor bij reproductiestoornissen

*** diagnose komt ook voor bij huidaandoeningen

In tabel 50 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden aandoeningen door biologische agentia weergegeven en onderverdeeld naar economische sector over 2007. In 2007 zijn in totaal 110 meldingen van beroepsgebonden aandoeningen door biologische agentia geregistreerd. Het grootste aandeel in de meldingen hebben de i) gezondheids- en welzijnszorg, ii) vervoer, opslag en communicatie, en iii) openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen met respectievelijk 45 (40,9%), 18 (16,4%) en 13 (11,8%) meldingen.

Tabel 50 Aantal (%) meldingen aandoeningen door biologische agentia naar economische sector over 2007

Economische sector	N=110	%
Gezondheids- en welzijnszorg	45	40,9
Vervoer, opslag en communicatie	18	16,4
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	13	11,8
Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water	10	9,1
Landbouw, jacht en bosbouw	7	6,4
Industrie	4	3,6
Onderwijs	3	2,7
Bouwnijverheid	2	1,8
Verhuur en handel in onroerend goed, roerende goederen en zaken	2	1,8
Visserij	1	0,9
Reparatie van consumentenartikelen en handel	1	0,9
Horeca	1	0,9
Financiële instellingen	1	0,9
Milieudienstverlening, cultuur, recreatie en overige dienstverlening	1	0,9
Onbekend	1	0,9

In tabel 51 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden aandoeningen door biologische agentia weergegeven, onderverdeeld naar beroepsklassen over 2007. Het grootste aandeel in de meldingen hebben i) hogere en middelbare landbouw beroepen, paramedische beroepen, middelbare verpleegkundigen (25,5%), ii) verleners van persoonlijke diensten en veiligheidsemployees (15,5%) en iii) wetenschappelijke beroepen in landbouw, medici, hogere verpleegkundigen (11,8%).

Tabel 51 Aantal (%) meldingen aandoeningen door biologische agentia naar beroepen over 2007

Beroepsklasse	N=110	%
Hogere en middelbare landbouw, paramedisch, middelbare verpleegkundigen	28	25,5
Verleners van persoonlijke diensten, veiligheidsemployees	17	15,5
Wetenschappelijke beroepen in landbouw, medici, hogere verpleegkundigen	13	11,8
Technici, informatici	8	7,3
Natuurwetenschappers, wiskundigen, informatici, ingenieurs	4	3,6
Vakkrachten in landbouw en visserij	4	3,6
Elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening	4	3,6
Arbeiders in landbouw, visserij e.d.	4	3,6
Strijdkrachten	3	2,7
Economen, juristen, sociologen, theologen, bibliothecarissen, kunst	3	2,7
Administratieve beroepen	3	2,7
Hogere en middelbare technici en vakspecialisten	2	1,8
Lagere dienstverlenende en commerciële beroepen	2	1,8
Handwerks- en ambachtsslieden	2	1,8
Vakkrachten in delfstoffenwinning en bouwnijverheid	2	1,8
Andere handwerkers en aanverwante vakkrachten	2	1,8
Onderwijsgevenden	1	0,9
Andere hogere en middelbare vakspecialisten	1	0,9
Administratieve medewerkers	1	0,9
Baliemedewerkers, lokettisten, telefonisten	1	0,9
Bedieners fabrieksinstallaties en machines en montagemedewerkers	1	0,9
Operators fabrieksinstallaties	1	0,9
Onbekend	3	2,7

In tabel 52 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden aandoeningen door biologische agentia weergegeven, onderverdeeld naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007. Bij de meldingen van mannen (44%) was 55% ouder dan 40 jaar. Bij de meldingen van vrouwen (56%) was 30% ouder dan 40 jaar.

Tabel 52 Aantal (%) meldingen aandoeningen door biologische agentia naar leeftijdsklasse en geslacht over 2007

Leeftijdsklasse	man		vrouw		totaal	
	n	%	n	%	N=107*	%
< 21 jaar	1	2,1			1	0,9
21-30 jaar	5	10,6	22	36,7	27	25,2
31-40 jaar	15	31,9	20	33,3	35	32,7
41-50 jaar	14	29,8	11	18,3	25	23,4
>50 jaar	12	25,5	7	11,7	19	17,8

*van 3 meldingen is leeftijd en/of geslacht onbekend

In tabel 53 is het aantal en percentage meldingen van beroepsgebonden aandoeningen door biologische agentia weergegeven, onderverdeeld naar arbeidsgebonden factoren over 2007.

Tabel 53 Aantal (%) meldingen aandoeningen door biologische agentia naar arbeidsgebonden factoren over 2007

Oorzaak	N=110	%
Bacteriën	57	51,8
Virussen	19	17,3
Parasieten	12	10,9
Overige biologische agentia	9	8,2
Planten	4	3,6
Fysische agentia	3	2,7
Chemische agentia, anorganisch	1	0,9
Dieren	1	0,9
Psychosociale factoren	1	0,9
Industriële factoren, materialen en producten	1	0,9
Andere oorzaak	1	0,9
Onbekend	1	0,9

In tabel 54 is het aantal en percentage van beroepsgebonden aandoeningen door biologische agentia weergegeven, onderverdeeld naar ernst van de aandoening over 2007.

Van 16 (14,5%) van de meldingen is de ernst van de aandoening onbekend. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd (94 meldingen), zijn 82 (87,2%) werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt en 2 werknemers (2,1%) blijvend arbeidsongeschikt.

Tabel 54 Aantal en percentage meldingen aandoeningen door biologische agentia naar ernst van de aandoening over 2007

Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	N=110	%
Ernst van de aandoening onbekend	16	14,5
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim niet gespecificeerd	10	9,1
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 0-3 dagen	11	10,0
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim, 4-6 dagen	7	6,4
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 7-13 dagen	11	10,0
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 14-20 dagen	5	4,5
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 21 dagen tot 1 maand	5	4,5
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 1 tot 3 maanden	25	22,7
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim 3 - 6 maanden	6	5,5
Tijdelijke arbeidsongeschiktheid, verzuim meer dan 6 maanden	2	1,8
Blijvende arbeidsongeschiktheid, minder dan 10%	1	0,9
Blijvende arbeidsongeschiktheid, meer dan 50%	1	0,9
Ernst van de aandoening, niet hierboven genoemd	10	9,1

3.10 Overige aandoeningen

Cardiovasculaire aandoeningen

In 2007 zijn in totaal 44 meldingen van beroepsgebonden cardiovasculaire aandoeningen geregistreerd, verdeeld over 16 beroepsklassen. De diagnoses binnen de beroepsgebonden cardiovasculaire aandoeningen zijn: hypertensie (hoge bloeddruk) (18), syndroom van Raynaud (doorbloedingsstoornis in handen veroorzaakt door kou en stress) (10), spataderen aan benen (4), ritmestoornissen (3), (trombo)flebitis (aderontsteking) (2), claudicatio intermittens (etalagebenen) (1), angina pectoris (pijn op de borst) (1), overige (ischaemische, ontstaan door gebrekkig doorbloeding) hartziekten (4) en overige letsels van het vaatstelsel (1). De diagnose syndroom van Raynaud is ook meegenomen bij de aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat (10 meldingen).

In totaal 31 meldingen komen uit de bouwnijverheid, 4 uit de industrie, 3 uit overheidsdiensten, 2 uit de gezondheid- en welzijnszorg, 2 uit de milieudienstverlening en cultuur, 1 van een financiële instelling en 1 vanuit de sector landbouw, jacht en visserij. In totaal 40 meldingen betreft mannen en 31 daarvan zijn ouder dan 40 jaar.

Het grootste deel van de beroepsgebonden cardiovasculaire aandoeningen wordt veroorzaakt door psychosociale factoren (19), gevolgd door biomechanische factoren (13), fysische agentia (10) en biologische agentia (2). Van 31 (70,5%) meldingen zijn gegevens over de ernst van de aandoeningen niet gerapporteerd. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd zijn 8 werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt en 2 werknemers blijvend arbeidsongeschikt.

Kanker

In 2007 zijn in totaal 14 meldingen van beroepsgebonden kanker geregistreerd, verdeeld over 11 beroepsklassen. De diagnoses binnen beroepsgebonden kanker zijn: mesothelioom van pleura (longvlieskanker) (8) en overige kankers van het ademhalingsstelsel (3), maligne (kwaadaardig) melanoom (1), kwaadaardige tumor van bronchus of long (1) en kwaadaardige tumor van nier en urinewegen (1). Met uitzondering van de kwaadaardige tumor van nier en urinewegen zijn de overige diagnoses ook meegenomen bij de huid- of longaandoeningen (13 meldingen). Vijf meldingen komen uit de industrie, 3 uit de bouwnijverheid, 3 uit de sector verhuur en handel in (on)roerend goed, 1 uit de sector vervoer, opslag en communicatie, 1 uit het onderwijs en 1 is onbekend. In totaal 13 van de meldingen betreft mannen en 11 zijn ouder dan 40 jaar.

Het grootste deel van de beroepsgebonden kanker wordt veroorzaakt door industriële materialen en producten (9), gevolgd door anorganische chemische agentia (3), fysische agentia (1) of andere oorzaak (1). Van 6 (42,9%) meldingen zijn gegevens over de ernst van de aandoeningen niet gerapporteerd. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd zijn 3 werknemers overleden en 3 werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt als gevolg van de beroepsgebonden kanker.

Oogaandoeningen

In 2007 zijn in totaal 11 meldingen van beroepsgebonden oogaandoeningen geregistreerd, verdeeld over 6 beroepsklassen. De diagnoses binnen de beroepsgebonden oogaandoeningen zijn: conjunctivitis (oogslimvliesontsteking) (1), netvliesloslating (1), verlies van gezichtsvermogen (3) en overige aandoeningen van oog en oogleden (6).

Zeven meldingen komen uit de bouwnijverheid, 2 uit de industrie, 1 uit de sector vervoer, opslag en communicatie en 1 van een financiële instelling. In totaal 8 van de meldingen betreft mannen en 7 daarvan zijn ouder dan 40 jaar.

De beroepsgebonden oogaandoeningen worden veroorzaakt door biomechanische factoren (3), psychosociale factoren (2), industriële materialen en producten (2), organische chemische agentia

(1), fysische agentia (1), biologische agentia (1) of onbekend (1). Van 7 (63,6%) meldingen zijn gegevens over de ernst van de aandoeningen niet gerapporteerd. Van de meldingen waarbij de ernst van de aandoening wel is gerapporteerd, zijn 3 werknemers tijdelijk arbeidsongeschikt en 1 werknemer blijvend arbeidsongeschikt.

Reproductiestoornissen

Eén beroepsgebonden reproductiestoornis is gemeld en geregistreerd in 2007; deze melding is ook meegenomen bij de aandoeningen door biologische agentia. Het betreft een intra-uteriene (in de baarmoeder) infectie veroorzaakt door cytomegalovirus (CMV) in een ziekenhuis.

Niet ingedeelde beroepsziekten

In totaal 29 van de 5974 gemelde en geregistreerde beroepsziekten in 2007 zijn niet ingedeeld in een beroepsziektecategorie, variërend van vetzucht / obesitas tot acute vergiftiging.

4 Slotbeschouwing

Vanaf november 1999 zijn arbodiensten en bedrijfsartsen verplicht beroepsziekten te melden bij het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten. De meldingen uit deze nationale registratie geven inzicht in het vóórkomen van beroepsziekten in Nederland. Deze meldingen hebben vooral een signalerende functie. Ze kunnen worden gebruikt voor het ontwikkelen van activiteiten om beroepsziekten te voorkomen of voor nader onderzoek naar oorzaken en gevolgen van beroepsziekten.

Signalering beroepsziekten

Het aantal meldingen van beroepsziekten in de nationale registratie blijft gelijk over de afgelopen acht jaren, variërend van 5335 tot 6063 meldingen. Het aandeel van meldingen vanuit de bouw, grotendeels collectief door Stichting Arbouw aangeleverd, stijgt echter van 11% in 2000 naar 58% in 2007, terwijl de meldingen uit de overige economische sectoren sterk dalen.

In totaal 90% van alle meldingen over de jaren 2000 - 2007 betreft drie typen aandoeningen: aandoeningen van het houding- en bewegingsapparaat (42%), psychische aandoeningen (24%) en gehoor-aandoeningen (24%). In de periode 2000 - 2007 neemt het aantal meldingen van gehoor-aandoeningen het meest toe. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de toename van de meldingen van gehoor-aandoeningen uit de bouw.

Op basis van de gegevens uit de nationale registratie zijn geen betrouwbare prevalentiecijfers (aantal aanwezige gevallen van een ziekte per tijdseenheid) en incidentiecijfers (aantal nieuwe gevallen van een ziekte per tijdseenheid) en trends van beroepsziekten te geven. Daarvoor ontbreken betrouwbare gegevens over zowel het aantal beroepsziekten als de omvang van de risicopopulatie. Voor het bepalen van trends ontbreken gegevens over de mate van onder- of overrapportage van beroepsziekten in de tijd.

Kwantiteit en kwaliteit meldingen

Als er in bepaalde sector of beroepsgroep geen of nauwelijks beroepsziektemeldingen zijn verricht, betekent dit niet dat er geen beroepsziekten vóórkomen. Dit heeft drie redenen.

De eerst reden is dat arbodiensten of bedrijfsartsen veel beroepsziekten niet melden. Een uitzondering hierop vormt de bouwnijverheid. Voor de arbodienstverlening aan werknemers in de bouw heeft de Stichting Arbouw overeenkomsten met arbodiensten afgesloten. Deze arbodiensten worden betaald op basis van verrichtingen en de daaraan gekoppelde aanlevering van informatie zoals het aangeven van beroepsziekten bij werknemers die op het spreekuur van de bedrijfsarts komen of tijdens het periodiek arbeidsgezondheidkundig onderzoek.

De tweede reden is dat niet iedere werknemer met een beroepsziekte naar de bedrijfsarts gaat. Sommige werknemers blijven een paar dagen thuis waarna de klachten vanzelf verdwijnen of verminderen, of ze gaan ermee naar de huisarts of medisch specialist. Deze behandelende artsen hebben geen meldingsplicht voor beroepsziekten, waardoor mogelijke beroepsziektemeldingen worden gemist en niet geregistreerd in de nationale registratie. Daarnaast hebben huisartsen en medisch specialisten vaak onvoldoende expertise op het gebied van arbeid en gezondheid om een beroepsziekte vast te stellen. Registratieprojecten waarbij een groep bijgeschoolde huisartsen of medisch specialisten gevraagd wordt één of meer beroepsziekten te melden gedurende een bepaalde periode, kan de signalering van beroepsziekten verbeteren. Deze aanpak verschaft echter nog geen incidentiecijfers van beroepsziekten. Daarnaast hebben naar verwachting bijna een miljoen mensen die werk verrichten geen bedrijfsarts omdat ze als uitzendkracht of zelfstandige zonder personeel werken.

De derde reden is dat aandoeningen niet worden herkend als een beroepsziekte. Registratierichtlijnen zijn hulpmiddelen om beroepsziekten te herkennen en dragen eraan bij de kwaliteit van de melding te verbeteren. De richtlijnen geven evidence-based inzicht in de relatie tussen blootstelling aan risicofactoren in de werksituatie en het ontstaan van beroepsziekten. Het gebruik van registratierichtlijnen kan de betrouwbaarheid en validiteit van de meldingen verbeteren. Het ontbreekt echter aan inzicht in de mate van gebruik en toepassing van de registratierichtlijnen.

Implicaties

De nationale registratie blijft van belang voor de signalerende functie van beroepsziekten in sectoren en beroepen in Nederland. Andere functies van het registratiesysteem zijn i) het blijven vasthouden van de aandacht voor preventie van beroepsziekten onder Arboprofessionals, werkgevers(organisaties) en werknemers(organisaties) en ii) het aanleveren van beroepsziektemeldingen aan Eurostat conform de Europese regelgeving.

In vergelijking met andere Europese landen is het nationale registratiesysteem technisch betrouwbaar, gebruiksvriendelijk en geaccepteerd onder de doelgroep van bedrijfsartsen. Deze voordelen worden gebruikt bij het inrichten van het peilstation intensief melden dat met ingang van 2009 van start gaat bij een geselecteerde groep bedrijfsartsen. Met dit peilstation wordt het mogelijk incidenties van veelvoorkomende beroepsziekten te bepalen en inzicht te verkrijgen in het meldingsgedrag van bedrijfsartsen. Facilitering van deelnemende bedrijfsartsen, bijvoorbeeld financiële vergoeding, educatie of accreditatie, lijkt een noodzakelijke voorwaarde om het melden gedurende langere tijd te waarborgen.

Voor de langere termijn lijkt een benadering waarbij een selecte groep van beroepen of bedrijfstakken met de hoogste risico's op beroepsziekten in de tijd worden gevolgd een kansrijke aanpak in termen van praktisch nut en wetenschappelijke haalbaarheid voor het bepalen van incidenties, oorzaken en gevolgen van beroepsziekten. Bij een beroeps- of sectorgewijze aanpak kunnen literatuur, expertkennis en branchegegevens de incidentie- en prevalentiecijfers van beroepsziekten onderbouwen.

Bijlagen

Bijlage A; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'vakkrachten in delfstoffenwinning en bouwnijverheid' over 2000 - 2007

vakkrachten in delfstoffenwinning en bouwnijverheid	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Gehooraandoeningen	308	44,6%	186	40,7%	596	54,2%	742	57,3%	774	58,5%	923	56,8%	874	47,9%	1182	48,4%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	263	38,1%	166	36,3%	402	36,5%	409	31,6%	413	31,2%	592	36,4%	815	44,7%	1123	45,9%
Huidaandoeningen	39	5,7%	35	7,7%	30	2,7%	39	3,0%	43	3,3%	28	1,7%	43	2,4%	48	2,0%
Psychische aandoeningen	31	4,5%	26	5,7%	29	2,6%	35	2,7%	40	3,0%	38	2,3%	41	2,2%	32	1,3%
Ziekten van het zenuwstelsel	21	3,0%	25	5,5%	17	1,5%	30	2,3%	19	1,4%	7	,4%	11	,6%	26	1,1%
Luchtweegaandoeningen	15	2,2%	11	2,4%	15	1,4%	18	1,4%	16	1,2%	21	1,3%	19	1,0%	13	,5%
Ziekten van hart en vaten	4	,6%	1	,2%	4	,4%	12	,9%	7	,5%	10	,6%	16	,9%	13	,5%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	2	,3%	6	1,3%	2	,2%	1	,1%	8	,6%	1	,1%	0	0%	3	,1%
Ziekten van de spijsvertering	4	,6%	1	,2%	4	,4%	5	,4%	2	,2%	2	,1%	3	,2%	1	,0%
Oogaandoeningen	2	,3%	0	0%	0	0%	1	,1%	1	,1%	2	,1%	0	0%	3	,1%
Endocriene ziekten (ziekten van het hormoonstelsel)	0	0%	0	0%	1	,1%	0	0%	0	0%	1	,1%	2	,1%	0	0%
Ziekten van urogenitaal stelsel (ziekten van urinewegen en voortplantingsorganen)	1	,1%	0	0%	0	0%	2	,2%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Ziekten van bloed en bloedvormende organen	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	,1%	0	0%	0	0%
Totaal	690	100,0%	457	100,0%	1100	100,0%	1294	100,0%	1323	100,0%	1626	100,0%	1824	100,0%	2444	100,0%

Bijlage B; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'administratieve medewerkers' over 2000 - 2007

Administratieve medewerkers	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	585	73,2%	514	71,4%	414	68,4%	365	60,4%	303	59,1%	232	53,8%	174	47,2%	212	58,2%
Psychische aandoeningen	192	24,0%	181	25,1%	150	24,8%	196	32,5%	189	36,8%	166	38,5%	156	42,3%	114	31,3%
Gehooraandoeningen	9	1,1%	7	1,0%	22	3,6%	13	2,2%	10	1,9%	9	2,1%	11	3,0%	24	6,6%
Ziekten van het zenuwstelsel	5	,6%	9	1,3%	4	,7%	6	1,0%	2	,4%	6	1,4%	7	1,9%	4	1,1%
Huidaandoeningen	4	,5%	5	,7%	6	1,0%	4	,7%	0	0%	3	,7%	3	,8%	4	1,1%
Luchtwegaandoeningen	3	,4%	2	,3%	4	,7%	5	,8%	3	,6%	8	1,9%	1	,3%	1	,3%
Aandoeningen, niet elders geassocieerd	1	,1%	0	0%	3	,5%	3	,5%	0	0%	3	,7%	8	2,2%	0	0%
Ziekten van hart en vaten	0	0%	0	0%	1	,2%	4	,7%	5	1,0%	3	,7%	2	,5%	2	,5%
Oogaandoeningen	0	0%	1	,1%	0	0%	6	1,0%	0	0%	0	0%	7	1,9%	2	,5%
Ziekten van de spijsvertering	0	0%	0	0%	0	0%	2	,3%	1	,2%	1	,2%	0	0%	0	0%
Endocriene ziekten	0	0%	0	0%	1	,2%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	,3%
Zwangerschap, bevalling en kraambed	0	0%	1	,1%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal	799	100,0%	720	100,0%	605	100,0%	604	100,0%	513	100,0%	431	100,0%	369	100,0%	364	100,0%

Bijlage C; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'metaalbewerkers en monteurs' over 2000 - 2007

metaalbewerkers, monteurs	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Gehooraandoeningen/mastoïd	126	37,0%	172	42,1%	234	55,6%	263	51,8%	126	39,5%	148	41,9%	146	49,7%	107	40,8%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	104	30,5%	136	33,3%	115	27,3%	142	28,0%	123	38,6%	140	39,7%	103	35,0%	105	40,1%
Psychische aandoeningen	42	12,3%	36	8,8%	24	5,7%	32	6,3%	22	6,9%	21	5,9%	16	5,4%	18	6,9%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	35	10,3%	31	7,6%	26	6,2%	39	7,7%	28	8,8%	19	5,4%	6	2,0%	19	7,3%
Luchtweegaandoeningen	13	3,8%	12	2,9%	10	2,4%	12	2,4%	6	1,9%	11	3,1%	7	2,4%	3	1,1%
Ziekten van het zenuwstelsel	8	2,3%	5	1,2%	1	,2%	6	1,2%	5	1,6%	4	1,1%	5	1,7%	8	3,1%
Aandoeningen, niet elders geassocieerd	9	2,6%	9	2,2%	2	,5%	2	,4%	2	,6%	3	,8%	2	,7%	0	0%
Oogaandoeningen	3	,9%	6	1,5%	3	,7%	2	,4%	3	,9%	3	,8%	3	1,0%	0	0%
ziekten van hart en vaten	1	,3%	1	,2%	1	,2%	9	1,8%	3	,9%	3	,8%	2	,7%	0	0%
Ziekten van de spijsvertering	0	0%	1	,2%	3	,7%	0	0%	0	0%	1	,3%	3	1,0%	2	,8%
Ziekten van bloed en bloedvormende organen	0	0%	0	0%	2	,5%	0	0%	1	,3%	0	0%	1	,3%	0	0%
Ziekten van urogenitaal stelsel (ziekten van urinewegen en voortplantingsorganen)	0	0%	0	0%	0	0%	1	,2%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal	341	100,0%	409	100,0%	421	100,0%	508	100,0%	319	100,0%	353	100,0%	294	100,0%	262	100,0%

Bijlage D; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'hogere en middelbare vakspecialisten' over 2000 - 2007

hogere en middelbare vakspecialisten	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Psychische aandoeningen	87	35,1%	70	36,5%	105	41,3%	175	54,9%	230	56,0%	156	46,6%	182	51,3%	181	47,5%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	156	62,9%	117	60,9%	84	33,1%	82	25,7%	96	23,4%	87	26,0%	70	19,7%	59	15,5%
Gehooraandoeningenmastoïd	0	0%	1	,5%	46	18,1%	44	13,8%	44	10,7%	61	18,2%	87	24,5%	118	31,0%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	1	,4%	0	0%	3	1,2%	5	1,6%	7	1,7%	9	2,7%	6	1,7%	2	,5%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	1	,4%	1	,5%	5	2,0%	3	,9%	6	1,5%	9	2,7%	3	,8%	3	,8%
Luchtwegaandoeningen	0	0%	1	,5%	5	2,0%	5	1,6%	5	1,2%	1	,3%	0	0%	5	1,3%
Ziekten van zenuwstelsel	1	,4%	1	,5%	1	,4%	2	,6%	2	,5%	5	1,5%	3	,8%	6	1,6%
Ziekten van hart en vaten	0	0%	0	0%	2	,8%	1	,3%	5	1,2%	6	1,8%	4	1,1%	2	,5%
Ziekten van de spijsvertering	1	,4%	0	0%	3	1,2%	0	0%	13	3,2%	0	0%	0	0%	3	,8%
Oogaandoeningen	1	,4%	1	,5%	0	0%	2	,6%	0	0%	0	0%	0	0%	2	,5%
Endocriene ziekten (ziekten van het hormoonstelsel)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	3	,7%	0	0%	0	0%	0	0%
Ziekten van urogenitaal stelsel (ziekten van urinewegen en voortplantingsorganen)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	,3%	0	0%	0	0%
Totaal	248	100,0%	192	100,0%	254	100%	319	100,0%	411	100,0%	335	100,0%	355	100,0%	381	100,0%

Bijlage E; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'arbeiders in mijnbouw, bouwnijverheid, industrie, transport' over 2000 - 2007

arbeiders in mijnbouw, bouwnijverheid, industrie en transport	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	144	71,3%	132	73,3%	153	55,2%	140	52,0%	168	52,0%	240	74,1%	190	61,9%	141	51,3%
Gehooraandoeningenmastoïd	23	11,4%	16	8,9%	86	31,0%	70	26,0%	96	29,7%	61	18,8%	68	22,1%	102	37,1%
Psychische aandoeningen	17	8,4%	14	7,8%	14	5,1%	19	7,1%	26	8,0%	10	3,1%	15	4,9%	4	1,5%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	14	6,9%	7	3,9%	9	3,2%	20	7,4%	12	3,7%	4	1,2%	12	3,9%	12	4,4%
Ziekten van zenuwstelsel	2	1,0%	2	1,1%	4	1,4%	4	1,5%	8	2,5%	4	1,2%	11	3,6%	3	1,1%
Luchtwegaandoeningen	1	,5%	3	1,7%	1	,4%	11	4,1%	7	2,2%	3	,9%	4	1,3%	6	2,2%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	0	0%	2	1,1%	5	1,8%	0	0%	5	1,5%	1	,3%	2	,7%	2	,7%
Ziekten van hart en vaten	1	,5%	2	1,1%	4	1,4%	1	,4%	1	,3%	0	0%	3	1,0%	3	1,1%
Ziekten van de spijsvertering	0	0%	2	1,1%	1	,4%	2	,7%	0	0%	1	,3%	2	,7%	2	,7%
Ziekten van urogenitaal stelsel (ziekten van urinewegen en voortplantingsorganen)	0	0%	0	0%	0	0%	1	,4%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Oogaandoeningen	0	0%	0	0%	0	0%	1	,4%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal	202	100,0%	180	100,0%	277	100,0%	269	100,0%	323	100,0%	324	100,0%	307	100,0%	275	100,0%

Bijlage F; Aantal en percentage beroepsziekemeldingen bij de beroepsklasse 'hogere en middelbare landbouw- en paramedische beroepen, middelbare verpleegkundigen' over 2000 - 2007

hogere en middelbare landbouw- en paramedische beroepen, middelbare verpleegkundigen	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Psychische aandoeningen	118	48,6%	118	44,5%	72	41,1%	58	36,9%	115	51,6%	84	35,7%	85	47,5%	99	58,2%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	63	25,9%	83	31,3%	44	25,1%	47	29,9%	54	24,2%	53	22,6%	45	25,1%	30	17,6%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	7	2,9%	19	7,2%	35	20,0%	18	11,5%	10	4,5%	73	31,1%	25	14,0%	23	13,5%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	37	15,2%	30	11,3%	19	10,9%	22	14,0%	30	13,5%	23	9,8%	6	3,4%	13	7,6%
Ziekten van de spijsvertering	5	2,1%	4	1,5%	2	1,1%	4	2,5%	0	0%	0	0%	10	5,6%	4	2,4%
Luchtweegaandoeningen	8	3,3%	4	1,5%	1	,6%	4	2,5%	2	,9%	0	0%	3	1,7%	1	,6%
Ziekten van het zenuwstelsel	4	1,6%	5	1,9%	2	1,1%	2	1,3%	0	0%	1	,4%	2	1,1%	0	0%
Gehooraandoeningen/mastoid	1	,4%	0	0%	0	0%	1	,6%	8	3,6%	0	0%	1	,6%	0	0%
Oogaandoeningen	0	0%	1	,4%	0	0%	0	0%	2	,9%	1	,4%	1	,6%	0	0%
Ziekten van hart en vaten	0	0%	0	0%	0	0%	1	,6%	2	,9%	0	0%	0	0%	0	0%
Endocriene ziekten (ziekten van het hormoonstelsel)	0	0%	1	,4%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Ziekten van urogenitaal stelsel (ziekten van urinewegen en voortplantingsorganen)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	,6%	0	0%
Totaal	243	100,0%	265	100,0%	175	100,0%	157	100,0%	223	100,0%	235	100,0%	179	100,0%	170	100,0%

Bijlage G; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'bestuurders auto, trein, kraan, landbouw-machine etc. en zeelieden' over 2000 - 2007

bestuurders auto, trein, kraan, landbouw-machine etc. en zeelieden	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	64	41,3%	79	49,1%	100	47,4%	92	41,3%	77	43,8%	75	38,5%	85	44,0%	93	41,7%
Gehooraandoeningen/mastoïd	45	29,0%	47	29,2%	71	33,6%	93	41,7%	58	33,0%	78	40,0%	71	36,8%	98	43,9%
Psychische aandoeningen	38	24,5%	21	13,0%	20	9,5%	25	11,2%	30	17,0%	28	14,4%	24	12,4%	21	9,4%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	4	2,6%	5	3,1%	8	3,8%	3	1,3%	2	1,1%	6	3,1%	6	3,1%	3	1,3%
Ziekten van zenuwstelsel	1	,6%	4	2,5%	2	,9%	5	2,2%	2	1,1%	2	1,0%	3	1,6%	4	1,8%
Luchtwegaandoeningen	2	1,3%	1	,6%	4	1,9%	2	,9%	1	,6%	5	2,6%	0	0%	2	,9%
Aandoeningen, niet elders geassocieerd	0	0%	2	1,2%	3	1,4%	0	0%	5	2,8%	1	,5%	3	1,6%	0	0%
Ziekten van de spijsvertering	0	0%	1	,6%	2	,9%	1	,4%	0	0%	0	0%	0	0%	2	,9%
Ziekten van hart en vaten	0	0%	1	,6%	1	,5%	0	0%	1	,6%	0	0%	1	,5%	0	0%
Oogaandoeningen	1	,6%	0	0%	0	0%	2	,9%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal	155	100,0%	161	100,0%	211	100,0%	223	100,0%	176	100,0%	195	100,0%	193	100,0%	223	100,0%

Bijlage H; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'machinebedieners en montagemedewerkers' over 2000 - 2007

machinebedieners en montagemedewerkers	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	240	44,2%	206	52,4%	72	45,6%	77	44,5%	38	52,8%	23	46,9%	28	56,0%	15	40,5%
Gehooraandoeningenmastoïd	202	37,2%	103	26,2%	45	28,5%	69	39,9%	19	26,4%	10	20,4%	10	20,0%	8	21,6%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	45	8,3%	35	8,9%	17	10,8%	9	5,2%	4	5,6%	2	4,1%	2	4,0%	3	8,1%
Psychische aandoeningen	20	3,7%	21	5,3%	9	5,7%	5	2,9%	7	9,7%	4	8,2%	3	6,0%	6	16,2%
Ziekten van het zenuwstelsel	14	2,6%	12	3,1%	4	2,5%	7	4,0%	0	0%	4	8,2%	5	10,0%	1	2,7%
Luchtweegaandoeningen	14	2,6%	11	2,8%	7	4,4%	3	1,7%	3	4,2%	3	6,1%	1	2,0%	2	5,4%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	6	1,1%	1	,3%	3	1,9%	1	,6%	1	1,4%	1	2,0%	1	2,0%	0	0%
Ziekten van hart en vaten	1	,2%	2	,5%	0	0%	2	1,2%	0	0%	0	0%	0	0%	2	5,4%
Ziekten van de spijsvertering	0	0%	1	,3%	1	,6%	0	0%	0	0%	2	4,1%	0	0%	0	0%
Oogaandoeningen	1	,2%	1	,3%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal	543	100,0%	393	100,0%	158	100,0%	173	100,0%	72	100,0%	49	100,0%	50	100,0%	37	100,0%

Bijlage I; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'technici, informatici' over 2000 - 2007

technici, informatici	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	202	67,3%	141	55,1%	110	55,3%	119	51,1%	62	36,7%	51	37,5%	33	31,1%	18	25,0%
Psychische aandoeningen	48	16,0%	68	26,6%	61	30,7%	82	35,2%	75	44,4%	64	47,1%	56	52,8%	32	44,4%
Gehooraandoeningenmastoïd	7	2,3%	19	7,4%	10	5,0%	8	3,4%	8	4,7%	3	2,2%	8	7,5%	3	4,2%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	12	4,0%	6	2,3%	8	4,0%	7	3,0%	8	4,7%	3	2,2%	2	1,9%	8	11,1%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	14	4,7%	10	3,9%	3	1,5%	7	3,0%	5	3,0%	8	5,9%	2	1,9%	3	4,2%
Ziekten van de spijsvertering	9	3,0%	6	2,3%	3	1,5%	6	2,6%	5	3,0%	2	1,5%	3	2,8%	4	5,6%
Luchtwegaandoeningen	7	2,3%	2	,8%	2	1,0%	0	0%	3	1,8%	1	,7%	1	,9%	1	1,4%
Ziekten van het zenuwstelsel	1	,3%	1	,4%	2	1,0%	4	1,7%	0	0%	1	,7%	1	,9%	1	1,4%
Oogaandoeningen	0	0%	2	,8%	0	0%	0	0%	0	0%	1	,7%	0	0%	2	2,8%
Ziekten van hart en vaten	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	2	1,2%	2	1,5%	0	0%	0	0%
Ziekten van bloed en bloedvormende organen	0	0%	1	,4%	0	0%	0	0%	1	,6%	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal	300	100,0%	256	100,0%	199	100,0%	233	100,0%	169	100,0%	136	100,0%	106	100,0%	72	100,0%

Bijlage J; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'verleners van persoonlijke diensten, veiligheidsemployees' over 2000 - 2007

Verleners van persoonlijke diensten, veiligheidsemployees	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Psychische aandoeningen	102	39,7%	144	47,8%	80	49,1%	75	47,8%	90	48,6%	65	45,8%	48	42,9%	60	50,4%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	107	41,6%	81	26,9%	44	27,0%	40	25,5%	46	24,9%	32	22,5%	40	35,7%	26	21,8%
Aandoeningen, niet elders geassocieerd	7	2,7%	28	9,3%	15	9,2%	12	7,6%	23	12,4%	30	21,1%	13	11,6%	24	20,2%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	21	8,2%	22	7,3%	11	6,7%	15	9,6%	8	4,3%	4	2,8%	4	3,6%	2	1,7%
Gehooraandoeningen/mastoïd	8	3,1%	6	2,0%	1	,6%	5	3,2%	7	3,8%	4	2,8%	0	0%	0	0%
Luchtwegaandoeningen	2	,8%	11	3,7%	5	3,1%	2	1,3%	3	1,6%	2	1,4%	1	,9%	2	1,7%
Ziekten van de spijsvertering	3	1,2%	4	1,3%	4	2,5%	3	1,9%	4	2,2%	4	2,8%	3	2,7%	3	2,5%
Ziekten van zenuwstelsel	7	2,7%	5	1,7%	2	1,2%	3	1,9%	2	1,1%	0	0%	2	1,8%	2	1,7%
Ziekten van hart en vaten	0	0%	0	0%	1	,6%	1	,6%	1	,5%	1	,7%	0	0%	0	0%
Oogaandoeningen	0	0%	0	0%	0	0%	1	,6%	1	,5%	0	0%	0	0%	0	0%
Endocriene ziekten (ziekten van het hormoonstelsel)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	,9%	0	0%
Totaal	257	100,0%	301	100,0%	163	100,0%	157	100,0%	185	100,0%	142	100,0%	112	100,0%	119	100,0%

Bijlage K; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening' over 2000 - 2007

elementaire beroepen in verkoop en dienstverlening	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	168	69,1%	162	66,4%	123	64,7%	101	51,5%	92	62,2%	65	61,9%	65	59,6%	43	40,2%
Psychische aandoeningen	36	14,8%	29	11,9%	28	14,7%	57	29,1%	41	27,7%	31	29,5%	33	30,3%	35	32,7%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	19	7,8%	23	9,4%	17	8,9%	14	7,1%	6	4,1%	2	1,9%	4	3,7%	3	2,8%
Ziekten van het zenuwstelsel	9	3,7%	13	5,3%	4	2,1%	7	3,6%	5	3,4%	0	0%	2	1,8%	7	6,5%
Gehooraandoeningen/mastoïd	4	1,6%	7	2,9%	12	6,3%	3	1,5%	2	1,4%	4	3,8%	4	3,7%	8	7,5%
Luchtweegaandoeningen	4	1,6%	5	2,0%	4	2,1%	7	3,6%	0	0%	1	1,0%	0	0%	8	7,5%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	2	,8%	3	1,2%	1	,5%	1	,5%	0	0%	0	0%	1	,9%	2	1,9%
Ziekten van de spijsvertering	0	0%	2	,8%	1	,5%	2	1,0%	2	1,4%	1	1,0%	0	0%	1	,9%
Ziekten van hart en vaten	1	,4%	0	0%	0	0%	3	1,5%	0	0%	1	1,0%	0	0%	0	0%
Oogaandoeningen	0	0%	0	0%	0	0%	1	,5%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal	243	100,0%	244	100,0%	190	100,0%	196	100,0%	148	100,0%	105	100,0%	109	100,0%	107	100,0%

Bijlage L; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'lagere dienstverlenende en commerciële beroepen' over 2000 - 2007

lagere dienstverlenende en commerciële beroepen	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	0	0%	0	0%	26	57,8%	78	42,4%	99	49,3%	162	53,8%	96	48,0%	112	45,0%
Psychische aandoeningen	0	0%	6	100,0%	14	31,1%	71	38,6%	64	31,8%	103	34,2%	71	35,5%	110	44,2%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	0	0%	0	0%	0	0%	19	10,3%	13	6,5%	9	3,0%	7	3,5%	5	2,0%
Ziekten van het zenuwstelsel	0	0%	0	0%	0	0%	4	2,2%	7	3,5%	10	3,3%	12	6,0%	13	5,2%
Gehooraandoeningen/mastoid	0	0%	0	0%	3	6,7%	0	0%	8	4,0%	8	2,7%	2	1,0%	1	,4%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	0	0%	0	0%	1	2,2%	6	3,3%	2	1,0%	5	1,7%	4	2,0%	1	,4%
Luchtwegaandoeningen	0	0%	0	0%	0	0%	4	2,2%	5	2,5%	2	,7%	2	1,0%	5	2,0%
Ziekten van de spijsvertering	0	0%	0	0%	1	2,2%	2	1,1%	2	1,0%	0	0%	4	2,0%	1	,4%
Ziekten van hart en vaten	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	,5%	1	,3%	2	1,0%	1	,4%
Ziekten van urogenitaal stelsel (ziekten van urinewegen en voortplantingsorganen)	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	,3%	0	0%	0	0%
Totaal	-	-	6	100,0%	45	100,0%	184	100,0%	201	100,0%	301	100,0%	200	100,0%	249	100,0%

Bijlage M; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'onderwijsgevend' over 2000 - 2007

onderwijsgevend	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Psychische aandoeningen	149	82,8%	150	82,0%	92	87,6%	98	77,2%	133	88,7%	91	82,0%	97	83,6%	91	81,3%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	25	13,9%	22	12,0%	6	5,7%	11	8,7%	11	7,3%	5	4,5%	7	6,0%	9	8,0%
Luchtwegaandoeningen	2	1,1%	1	,5%	3	2,9%	10	7,9%	2	1,3%	7	6,3%	9	7,8%	7	6,3%
Gehooraandoeningen/mastoïd	3	1,7%	9	4,9%	1	1,0%	4	3,1%	3	2,0%	3	2,7%	1	,9%	1	,9%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	0	0%	1	,5%	2	1,9%	0	0%	0	0%	2	1,8%	0	0%	4	3,6%
Ziekten van het zenuwstelsel	0	0%	0	0%	1	1,0%	1	,8%	1	,7%	2	1,8%	0	0%	0	0%
Aandoeningen, niet elders geassocieerd	0	0%	0	0%	0	0%	1	,8%	0	0%	1	,9%	1	,9%	0	0%
Ziekten van hart en vaten	1	,6%	0	0%	0	0%	1	,8%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Zwangerschap, bevalling en kraambed	0	0%	0	0%	0	0%	1	,8%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Ziekten van de spijsvertering	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	,9%	0	0%
Totaal	180	100,0%	183	100,0%	105	100,0%	127	100,0%	150	100,0%	111	100,0%	116	100,0%	112	100,0%

Bijlage N; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'operators fabrieksinstallaties' over 2000 - 2007

operators fabrieksinstallaties	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Gehooraandoeningen/mastoïd	5	7,2%	41	44,1%	55	45,8%	36	24,8%	80	49,7%	35	26,5%	37	30,3%	50	57,5%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	23	33,3%	28	30,1%	22	18,3%	46	31,7%	40	24,8%	46	34,8%	34	27,9%	16	18,4%
Psychische aandoeningen	15	21,7%	11	11,8%	24	20,0%	27	18,6%	17	10,6%	19	14,4%	21	17,2%	2	2,3%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	10	14,5%	4	4,3%	9	7,5%	20	13,8%	11	6,8%	16	12,1%	20	16,4%	13	14,9%
Luchtwegaandoeningen	12	17,4%	7	7,5%	6	5,0%	3	2,1%	7	4,3%	5	3,8%	5	4,1%	3	3,4%
Ziekten van het zenuwstelsel	2	2,9%	1	1,1%	2	1,7%	6	4,1%	0	0%	2	1,5%	1	,8%	0	0%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	1	1,4%	0	0%	2	1,7%	0	0%	1	,6%	5	3,8%	1	,8%	2	2,3%
Ziekten van hart en vaten	1	1,4%	1	1,1%	0	0%	1	,7%	2	1,2%	1	,8%	1	,8%	0	0%
Ziekten van urogenitaal stelsel (ziekten van urinewegen en voortplantingsorganen)	0	0%	0	0%	0	0%	5	3,4%	0	0%	1	,8%	0	0%	1	1,1%
Ziekten van de spijsvertering	0	0%	0	0%	0	0%	1	,7%	1	,6%	2	1,5%	0	0%	0	0%
Oogaandoeningen	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	2	1,2%	0	0%	2	1,6%	0	0%
Totaal	69	100,0%	93	100,0%	120	100,0%	145	100,0%	161	100,0%	132	100,0%	122	100,0%	87	100,0%

Bijlage O; Aantal en percentage beroepsziektemeldingen bij de beroepsklasse 'economen, juristen, sociologen, theologen, etc. bibliothecarissen en kunstzinnige beroepen' over 2000 - 2007

economen, juristen, sociologen, theologen, etc. bibliothecarissen en kunstzinnige beroepen	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Psychische aandoeningen	133	50,4%	102	47,4%	60	49,6%	29	59,2%	32	47,1%	44	51,8%	28	75,7%	34	72,3%
Aandoeningen van houding- en bewegingsapparaat	126	47,7%	105	48,8%	39	32,2%	17	34,7%	29	42,6%	11	12,9%	5	13,5%	7	14,9%
Gehooraandoeningenmastoïd	2	,8%	0	0%	15	12,4%	1	2,0%	0	0%	28	32,9%	0	0%	2	4,3%
Aandoeningen, niet elders geclassificeerd	0	0%	2	,9%	1	,8%	0	0%	3	4,4%	2	2,4%	4	10,8%	1	2,1%
Ziekten van de spijsvertering	0	0%	5	2,3%	1	,8%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	2	4,3%
Huidaandoeningen, nagels, haar, talg- en zweetklieren	2	,8%	0	0%	1	,8%	1	2,0%	2	2,9%	0	0%	0	0%	0	0%
Luchtwegaandoeningen	1	,4%	0	0%	4	3,3%	0	0%	1	1,5%	0	0%	0	0%	0	0%
Ziekten van hart en vaten	0	0%	0	0%	0	0%	1	2,0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	2,1%
Ziekten van het zenuwstelsel	0	0%	1	,5%	0	0%	0	0%	1	1,5%	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal	264	100,0%	215	100,0%	121	100,0%	49	100,0%	68	100,0%	85	100,0%	37	100,0%	47	100,0%